

Suomalaisten mielipiteet kehitysyhteistyöstä 2024

TUTKIMUSRAPORTTI
Ulkoministeriö

Taloustutkimus Oy
11.6.2024

Tommi Saarnio & Tuomo Turja

Tutkimuksen tausta ja toteutus

Tämän kyselytutkimuksen on toteuttanut Ulkoministeriön toimeksiannosta Taloustutkimus Oy. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää suomalaisten käsityksiä ja mielipiteitä kehitysyhteistyöstä.

Tutkimuksen tiedonkeruu toteutettiin Taloustutkimuksen internetpaneelissa 27.-31.5.2024 välisenä aikana. Tutkimuksen kohderyhmänä on yli 15-vuotiaat suomalaiset (pl. Ahvenanmaa). Kokonaisvastaajamäärä on 1024. Tulokset on painotettu väestöä edustavaksi sekä viimeisimmän puoluekannatuksen mukaisesti. Virhemarginaali on $\pm 3,2$ prosenttiyksikköä.

Tutkimus on tehty osittain samansisältöisenä jo kahden vuosikymmenen ajan. Vuosina 2006-2019 tutkimus toteutettiin henkilökohtaisina haastatteluina. Poikkeusvuonna 2020 tutkimus tehtiin puoliksi henkilökohtaisina haastatteluina ja internetpaneelissa. Siirtymävaiheen jälkeen tutkimus on vuodesta 2021 lähtien toteutettu kokonaisuudessaan internetpaneelissa. Vuosien 2021-2024 tutkimukset ovat keskenään vertailukelpoisia menetelmän perusteella.

Vastaajajoukon rakenne

Kaikki vastaajat, n=1024, N=4 698 000

SUKUPUOLI

51 %

49 %

TALOUDEN ELINVAIHE

30 %

YKSINÄIS-
TALOUS

33 %

LAPSETON
PARI

14 %

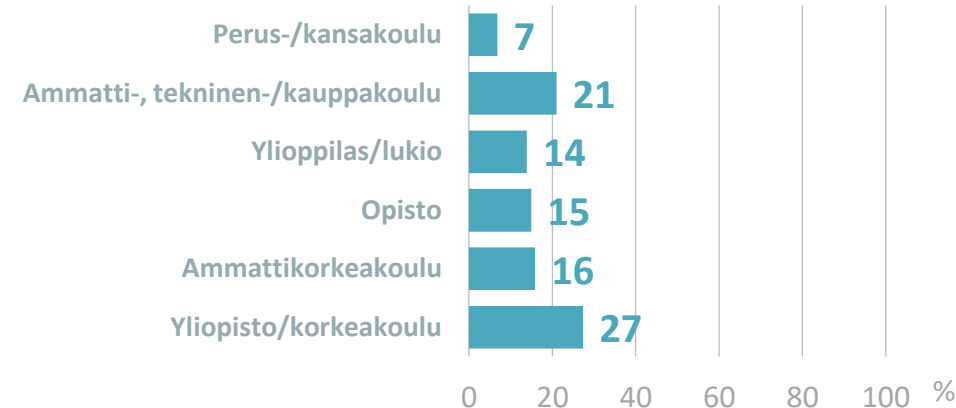
MUU
AIKUISTALOUS

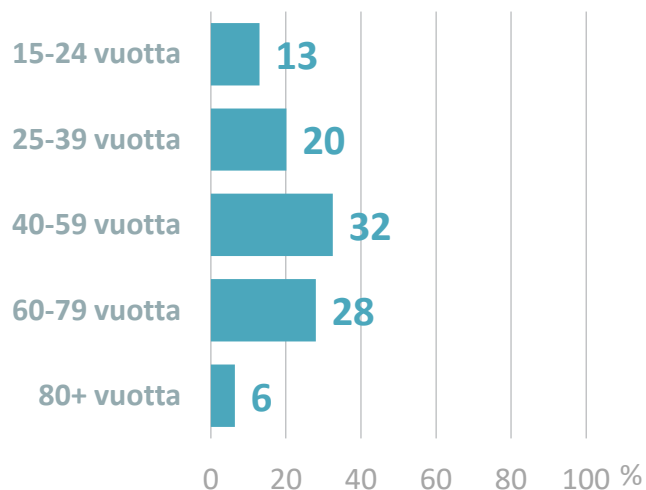
24 %

LAPSITALOUS

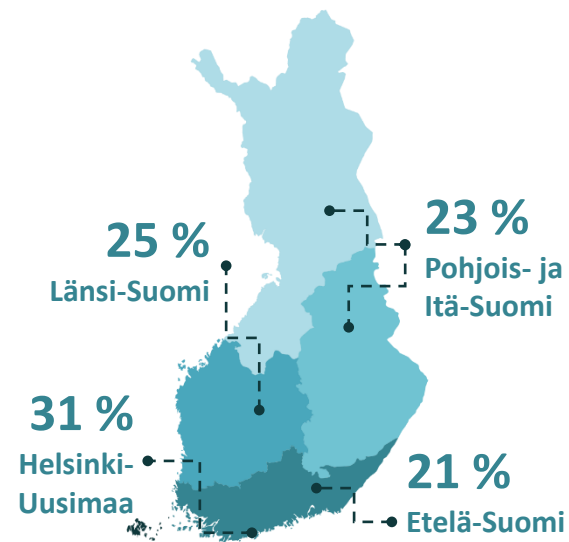
KOULUTUS

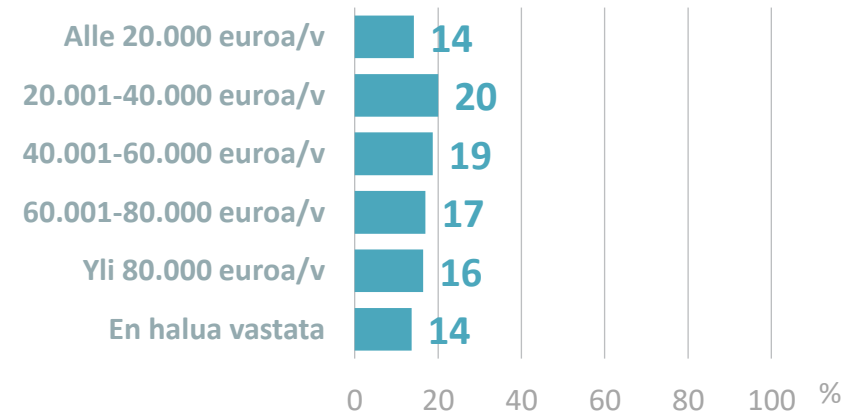
IKÄRYHMÄ

SUURALUE

TALOUDEN BRUTTOTULOT

Yhteenvedo suomalaisten kehitysyhteistyö- mielipiteistä 1/4

- **Kehitysyhteistyöhön suhtautuminen jakaa suomalaisia voimakkaasti. Jo aiempina vuosina havaitut jakolinjat ovat edelleen läsnä.** Naiset pitävät kehitysyhteistyötä selvästi tärkeämpänä kuin miehet. Koulutustausta vaikuttaa suhtautumiseen myös merkittävästi – mitä alempi koulutus, sitä merkityksettömämpänä kehitysyhteistyötä pidetään. Puoluetaustoissa korostuu jako punaviherblokkiin ja perussuomalaisiin. Mainitut taustamuuttujaerot vallitsevat pääpiirteissään läpi tutkimusaineiston.
- **Kehitysyhteistyöhön suhtautumisen muutoksissa on edelleen havaittavissa ääripäiden korostumaa.** Entistä useampi kertoo suhtautumisensa kehitysyhteistyöhön muuttuneen myönteisemmäksi viime aikoina (22 %, vuonna 2023: 13 %). Kielteisemmin kehitysyhteistyöhön suhtautuu noin kolmannes (32 %), kuten edellisvuotenakin. Alle puolilla vastaajista (46 %) suhtautuminen ei ole lainkaan muuttunut viime aikoina. Miehillä, peruskoulutuksen saaneilla sekä perussuomalaisten ja kokoomuksen äänestäjillä muutos on ollut korostuneesti kielteisempään suuntaan.

Yhteenvedo suomalaisten kehitysyhteistyö- mielipiteistä 2/4

- **Suomen antamaa humanitaarista apua pidetään yhä tärkeänä.** Kolme neljästä (75 %) suomalaisesta pitää humanitaarista apua tärkeänä (vuonna 2023: 80 %). Enemmistö (62 %) pitää myös yleisesti kehitysyhteistyötä tärkeänä (vuonna 2023: 63 %), vaikka trendi onkin ollut laskeva viime vuosina.
- **Suomalaisten näkemykset kehitysyhteistyön perusteluista eivät ole muuttuneet merkittävästi viime vuosien aikana.** Vahvin perustelu kehitysyhteistyön tekemiselle on edelleen se, että Suomi voi sen kautta vaikuttaa maailman vakauteen (33 %). Ilmastonmuutoksen hillintä (8 %) koetaan edelleen heikoimmaksi perusteluksi kehitysyhteistyölle.
- **Noin viidennes suomalaisista (21 %) ei näe perusteita tehdä kehitysyhteistyötä ollenkaan.** Tässä vastaajajoukossa korostuvat miehet, peruskoulutuksen saaneet ja perussuomalaisten kannattajat, kuten aiempinakin vuosina.

Yhteenveto suomalaisten kehitysyhteistyö- mielipiteistä 3/4

- **Suomalaiset ovat yhä hyvin jakautuneita kehitysyhteistyön määrärahojen suhteen.** 45 % suomalaisista lisäisi määrärahoja, kun 35 % taas leikkaisi määrärahoista tai lopettaisi kehitysyhteistyön kokonaan. Erot puoluetustoissa korostuvat suhtautumisessa kehitysyhteistyön määrärahoihin. Perussuomalaisista vain 10 % lisäisi määrärahoja, ja 78 % leikkaisi tai lopettaisi kehitysyhteistyön kokonaan. Esimerkiksi vihreissä kehitysyhteistyön määrärahojen lisäämistä kannattaa 89 %, ja vain 4 % leikkaisi määrärahoista. Myös koulutus määrittää selvästi suhtautumista kehitysyhteistyön määrärahoihin. Mitä korkeampi koulutus, sitä enemmän määrärahoja halutaan lisätä.
- **Kehitysyhteistyön tuloksellisuus jakaa edelleen suomalaisia.** Reilu kolmannes (38 %) suomalaisista kokee, että Suomen kehitysyhteistyöllä saadaan tuloksia melko tai erittäin hyvin. Viime vuonna näin vastasi 48 % kaikista vastaajista. Lähes puolet (48 %) kokee, ettei kehitysyhteistyöllä saada tuloksia (vuonna 2023: 45 %).

Yhteenvedo suomalaisten kehitysyhteistyö- mielipiteistä 4/4

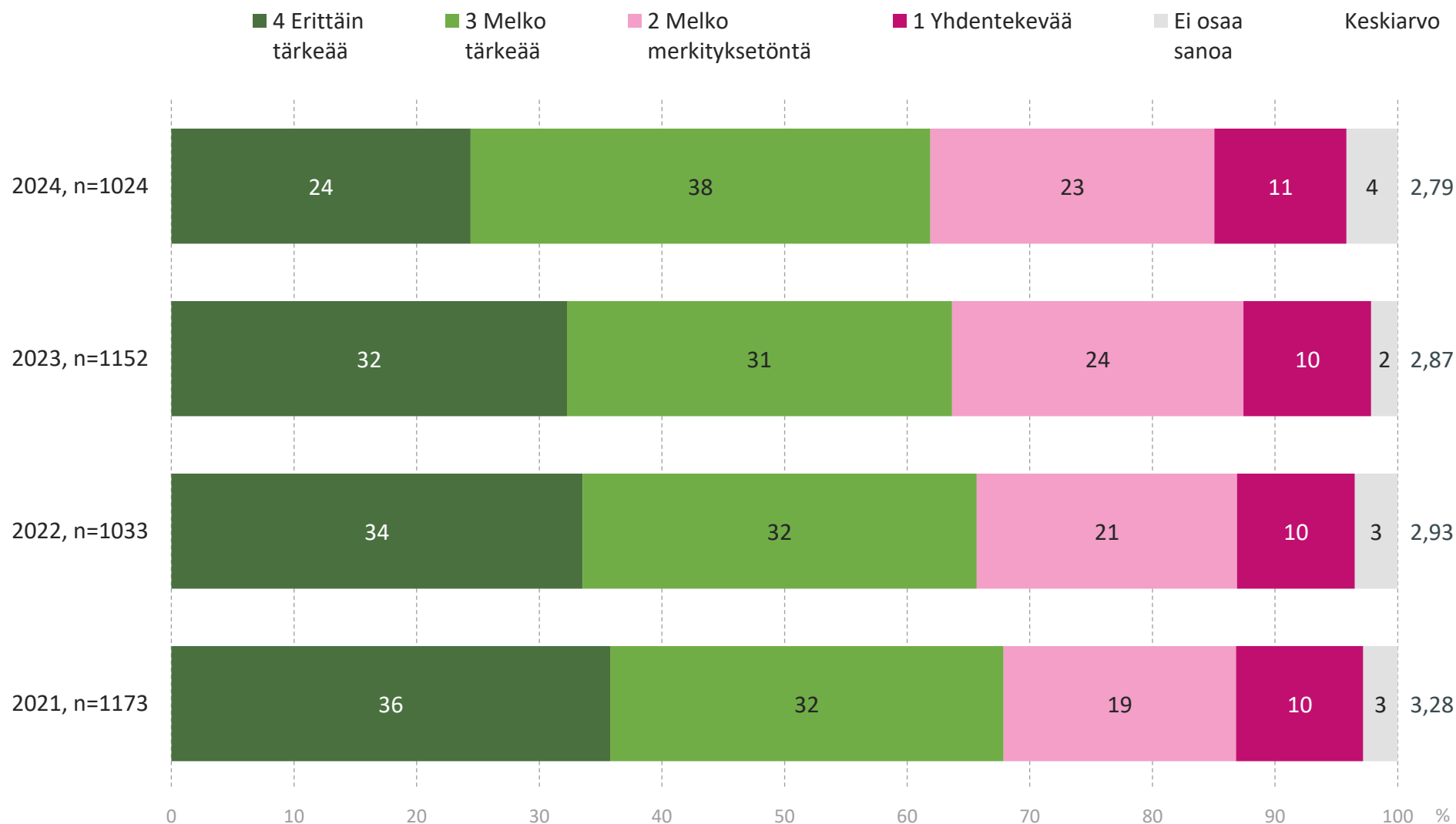
- **Selkeä enemmistö suomalaisista on edelleen sitä mieltä, että köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen maailmasta on tärkeää (80 %, vuonna 2023: 81 %).** Kymmenys suomalaisista kokee, että kehitysyhteistyöllä on ratkaiseva merkitys kehitysmaiden nostamisessa pois köyhyydestä. Lisäksi 43 % on sitä mieltä, että kehitysyhteistyöllä on vaikutusta, mutta se ei yksin riitä.
- **Suomalaisten tuki Ukrainalle pysyy vahvana.** 84 % suomalaisista on sitä mieltä, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa lisää kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun tarvetta (vuonna 2023: 85 %). Selvä enemmistö (90 %) on sitä mieltä, että humanitaarinen hätäapu Ukrainalle on tärkeää (vuonna 2023: 94 %). Vain 15 % suhtautuu kielteisesti Ukrainan tukemiseen kehitysyhteistyövaroista (vuonna 2023: 14 %).
- **Entistä useampi suhtautuu yritysten rooliin kehitysyhteistyössä positiivisesti.** Yhteensä 69 % suomalaisista pitää sitä tärkeänä (vuonna 2023: 63 %). Noin viidennes kokee sen olevan melko merkityksetöntä tai yhdentekevää. Myös yksityisen pääoman ohjautumiseen kehitysmaihiin kehitysyhteistyövarojen kannustuksella suhtaudutaan aiempaa positiivisemmin. Yli puolet (53 %) pitää sitä tärkeänä (vuonna 2023: 44 %)

Tutkimusgrafiikka

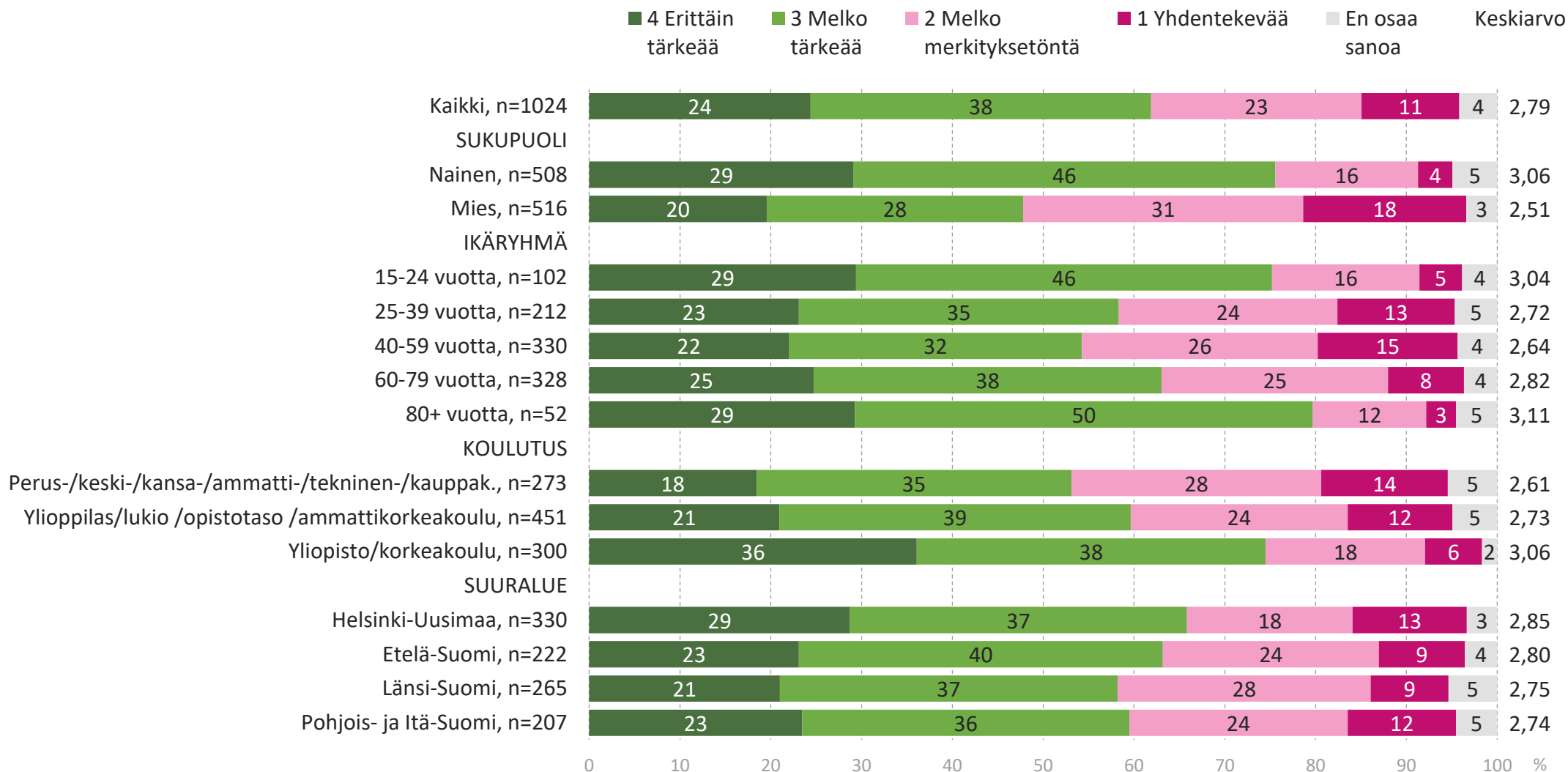

Miten tärkeänä pidät kehitysyhteistyötä/kehityspolitiikkaa?

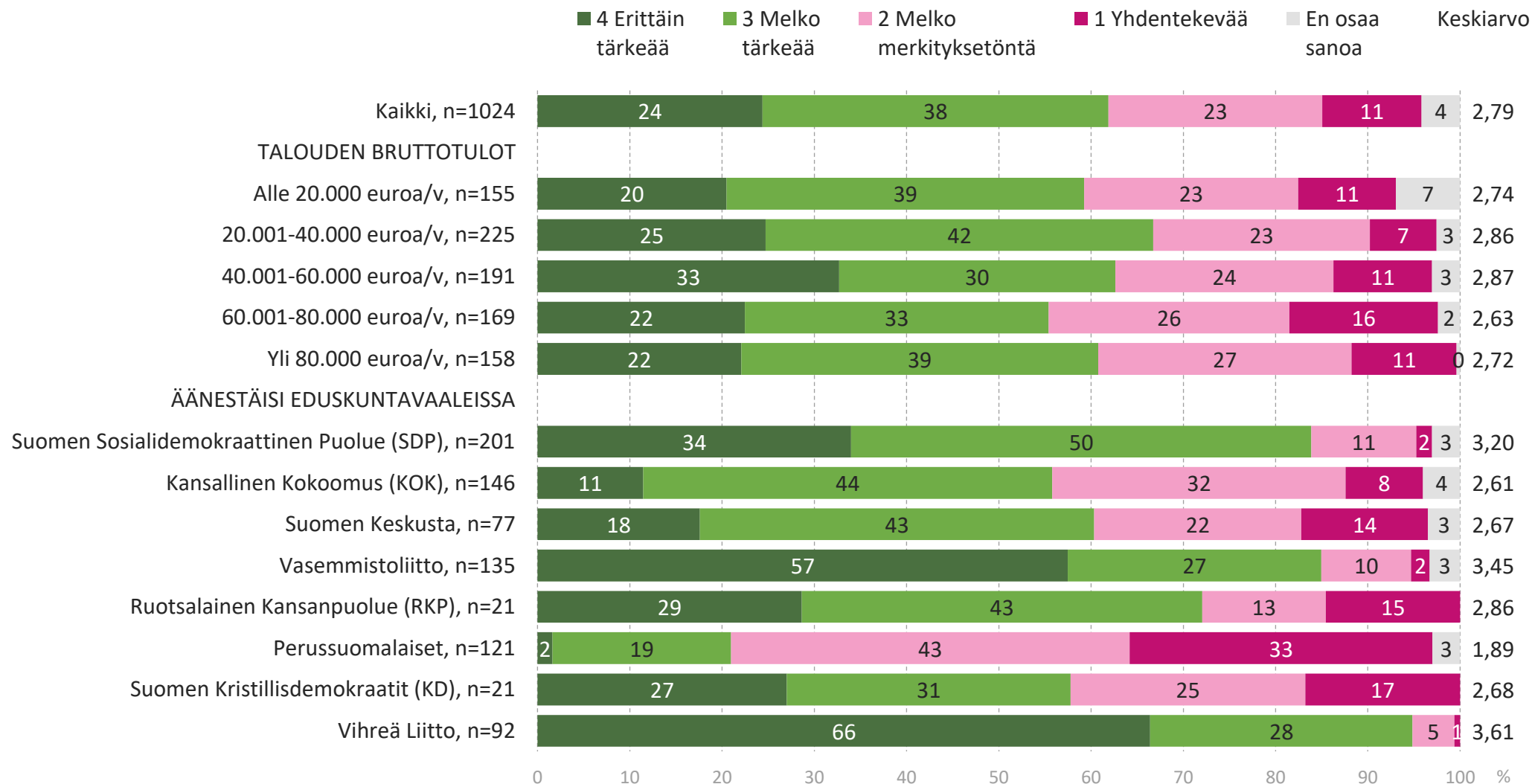
n=kaikki vastaajat

Miten tärkeänä pidät kehitysyhteistyötä/kehityspolitiikkaa? 1/2

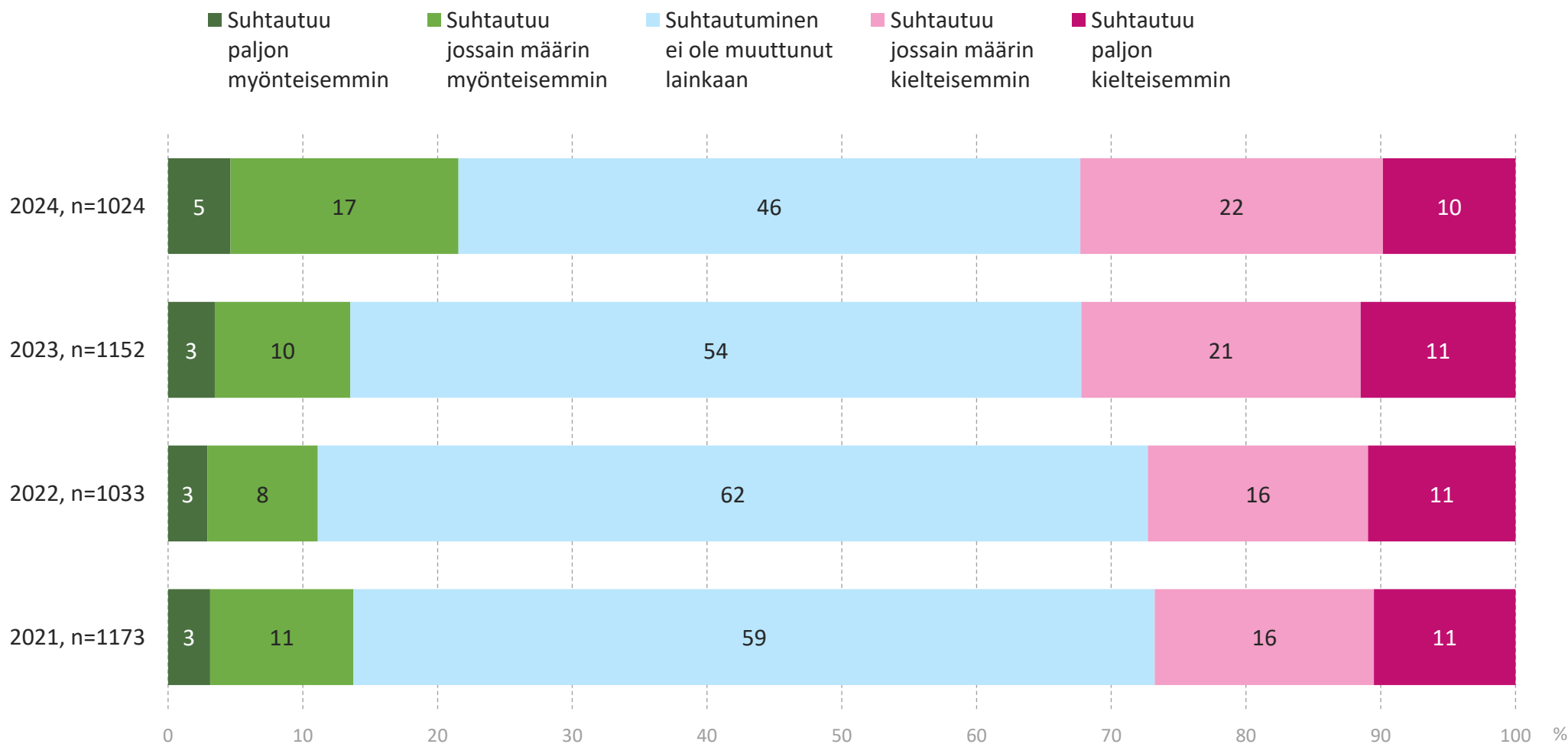

n=kaikki vastaajat

Miten tärkeänä pidät kehitysyhteistyötä/kehityspolitiikkaa? 2/2

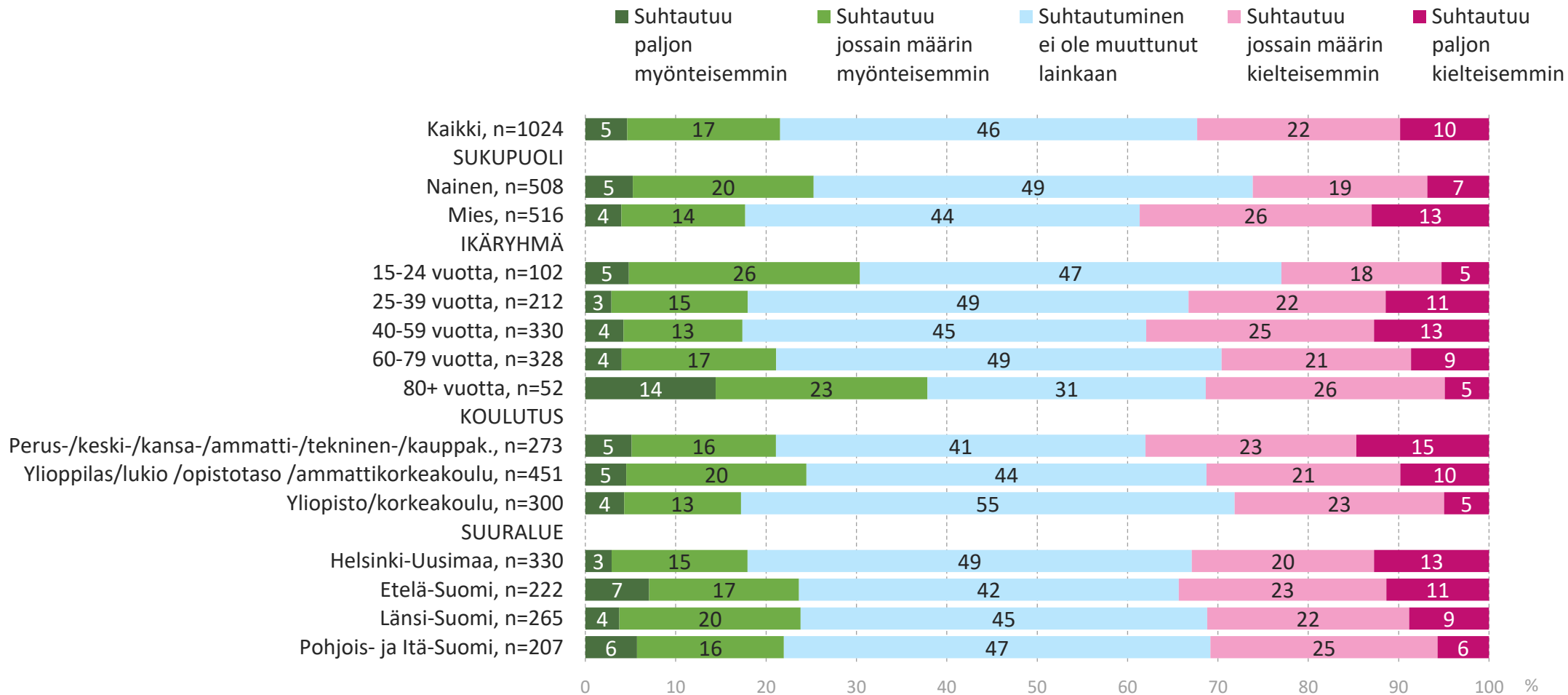
Onko suhtautumisesi kehitysyhteistyöhön muuttunut viime aikoina?

n=kaikki vastaajat

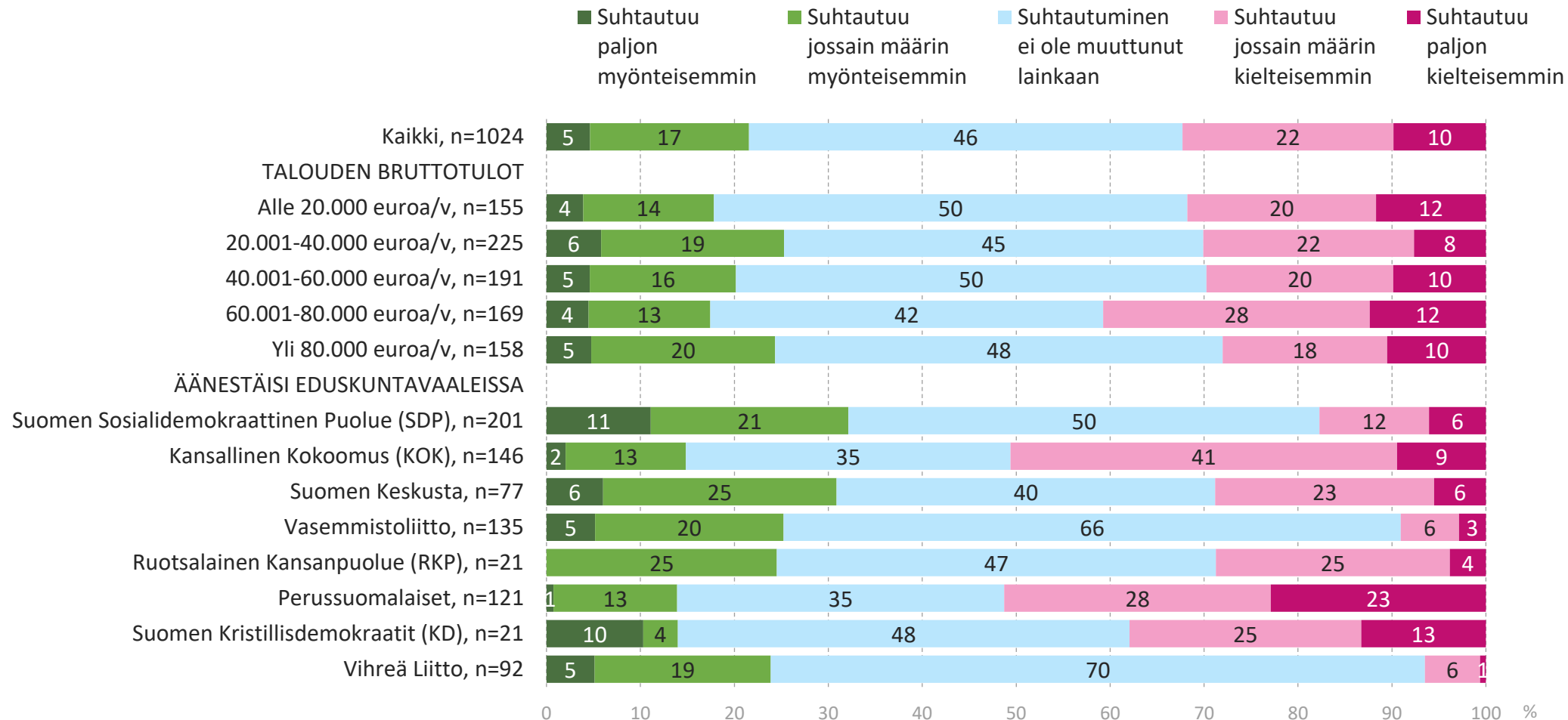

Onko suhtautumisesi kehitysyhteistyöhön muuttunut viime aikoina? 1/2

n=kaikki vastaajat

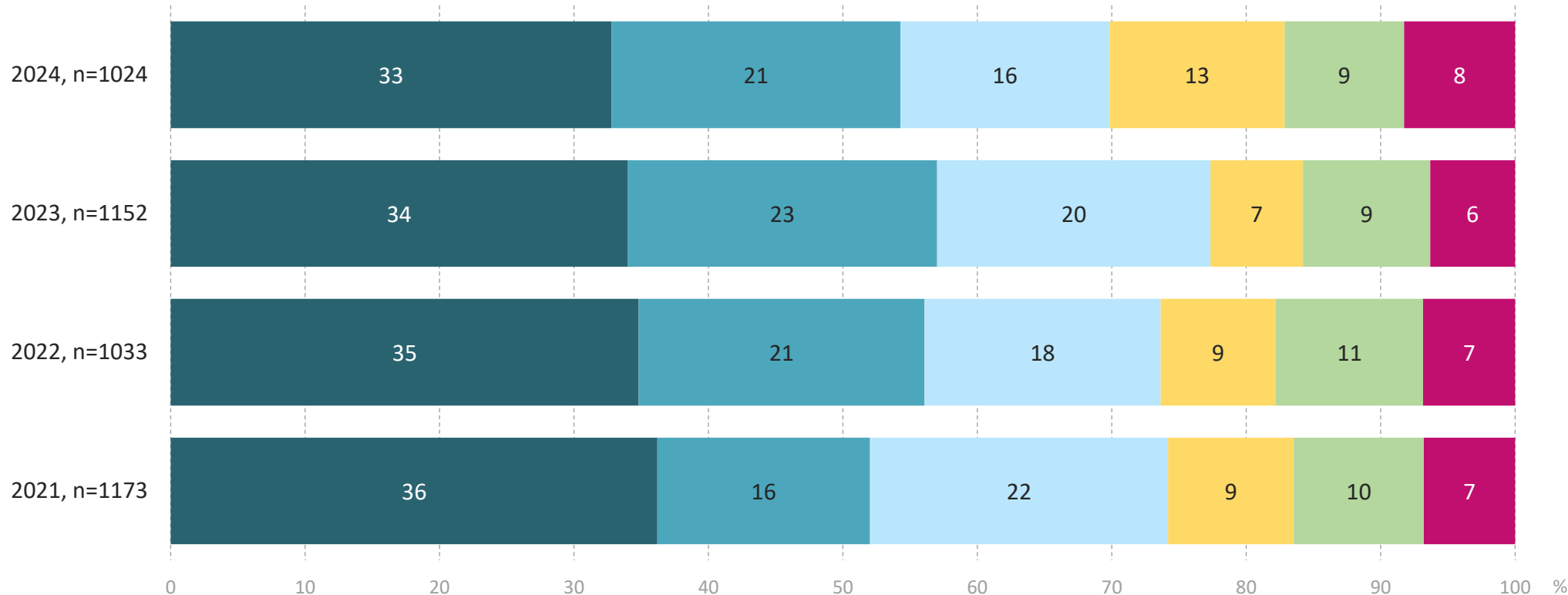
Onko suhtautumisesi kehitysyhteistyöhön muuttunut viime aikoina? 2/2

n=kaikki vastaajat

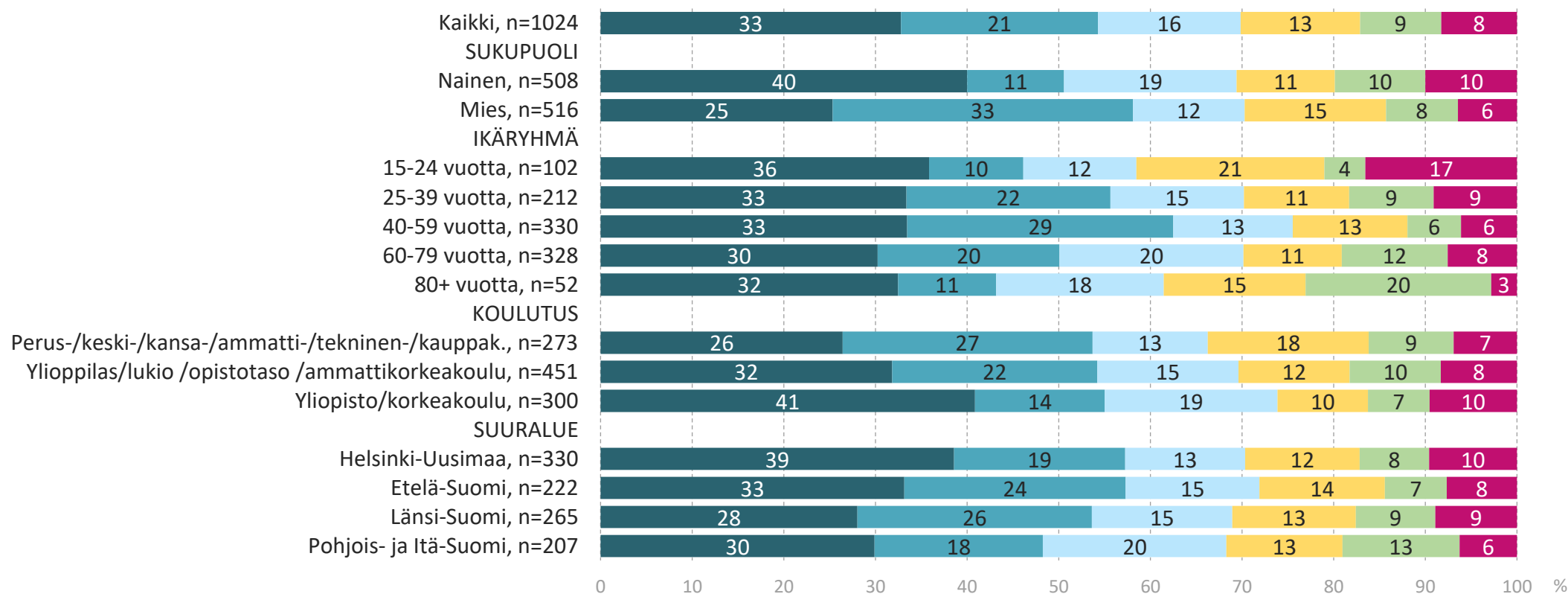
Mikä seuraavista väitteistä on vahvin perustelu kehitysyhteistyön tekemiselle

- Suomi voi kehitysyhteistyöllä vaikuttaa maailman vakauteen, muun muassa ehkäisemällä konflikteja ja pakolaisuutta.
- En näe perustetta tehdä kehitysyhteistyötä.
- Suomen kaltaisilla vaurailla ja kehittyneillä mailla on moraalinen velvollisuus auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia maita.
- Suomi hyötyy kehitysyhteistyöstä, koska ajan kanssa se parantaa mahdollisuuksia vientiin ja muuhun kaupalliseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa.
- Suomi on sitoutunut kehitysyhteistyön tekemiseen kansainvälisesti, muun muassa YK:ssa.
- Suomen kehitysyhteistyöllä voidaan vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen.

Mikä seuraavista väitteistä on vahvin perustelu kehitysyhteistyön tekemiselle 1/2

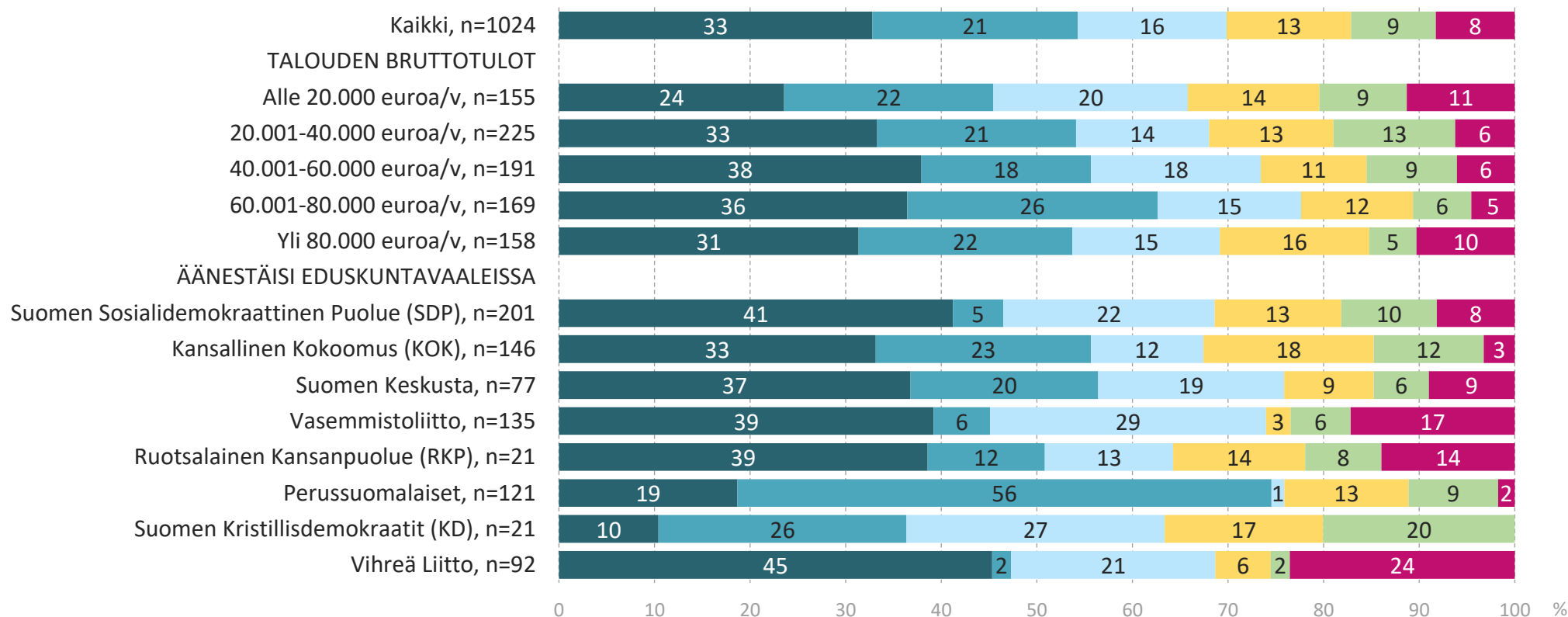
- Suomi voi kehitysyhteistyöllä vaikuttaa maailman vakauteen, muun muassa ehkäisemällä konflikteja ja pakolaisuutta.
- En näe perustetta tehdä kehitysyhteistyötä.
- Suomen kaltaisilla vaurailla ja kehittyneillä mailla on moraalinen velvollisuus auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia maita.
- Suomi hyötyy kehitysyhteistyöstä, koska ajan kanssa se parantaa mahdollisuuksia vientiin ja muuhun kaupalliseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa.
- Suomi on sitoutunut kehitysyhteistyön tekemiseen kansainvälisesti, muun muassa YK:ssa.
- Suomen kehitysyhteistyöllä voidaan vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen.

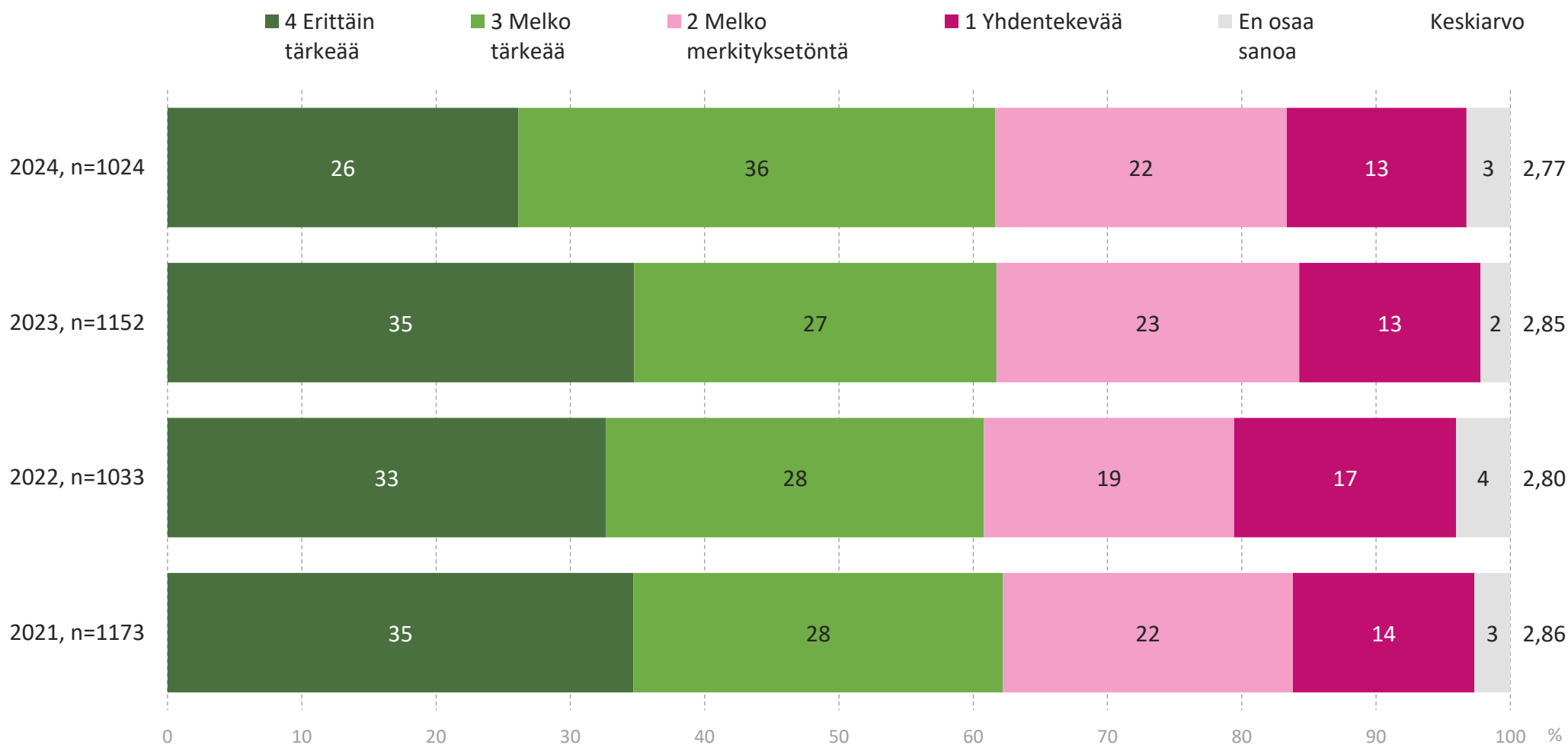

Mikä seuraavista väitteistä on vahvin perustelu kehitysyhteistyön tekemiselle 2/2

- Suomi voi kehitysyhteistyöllä vaikuttaa maailman vakauteen, muun muassa ehkäisemällä konflikteja ja pakolaisuutta.
- En näe perustetta tehdä kehitysyhteistyötä.
- Suomen kaltaisilla vaurailla ja kehittyneillä mailla on moraalinen velvollisuus auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia maita.
- Suomi hyötyy kehitysyhteistyöstä, koska ajan kanssa se parantaa mahdollisuuksia vientiin ja muuhun kaupalliseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa.
- Suomi on sitoutunut kehitysyhteistyön tekemiseen kansainvälisesti, muun muassa YK:ssa.
- Suomen kehitysyhteistyöllä voidaan vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen.

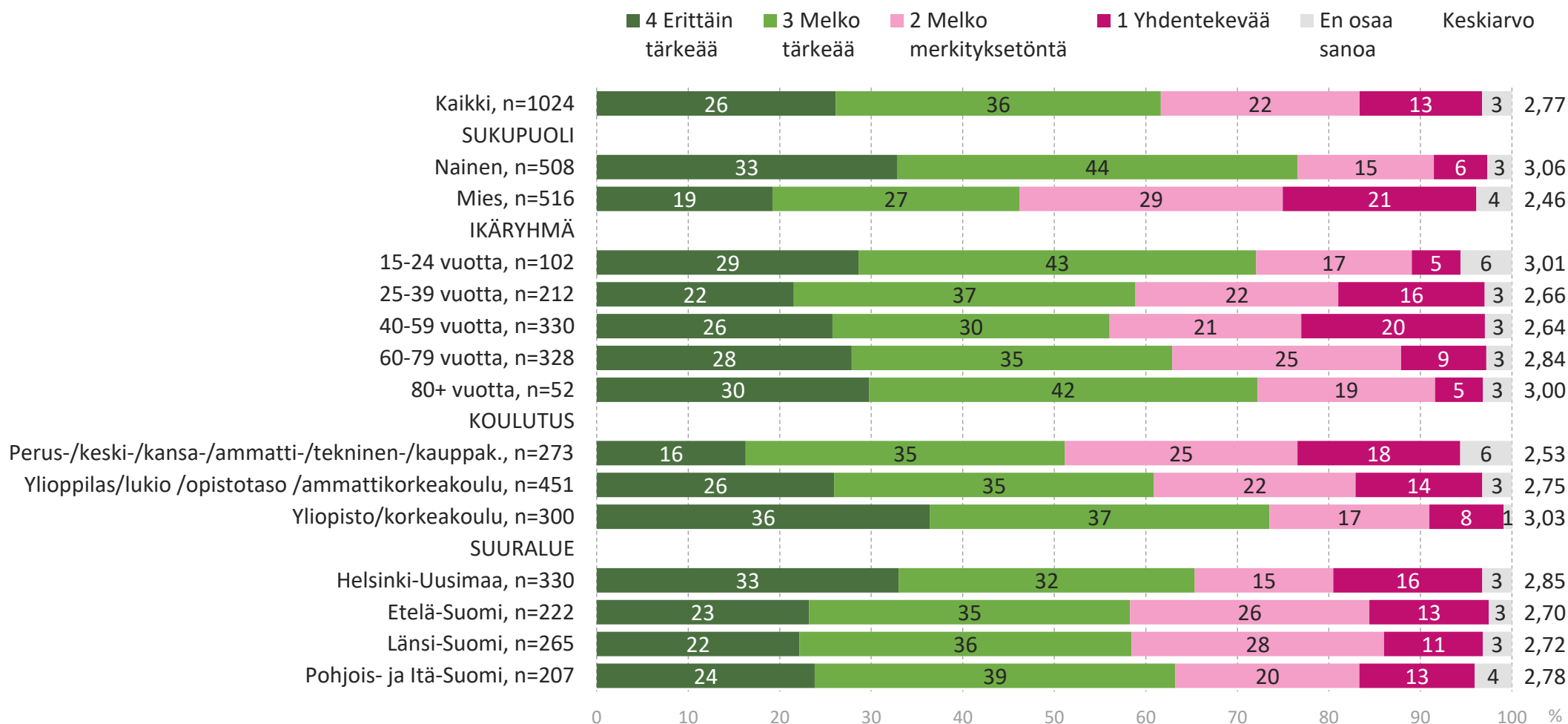

Miten tärkeänä Suomen kansainvälisen aseman kannalta pidät sitä, että Suomi osallistuu kehitysyhteistyöhön?

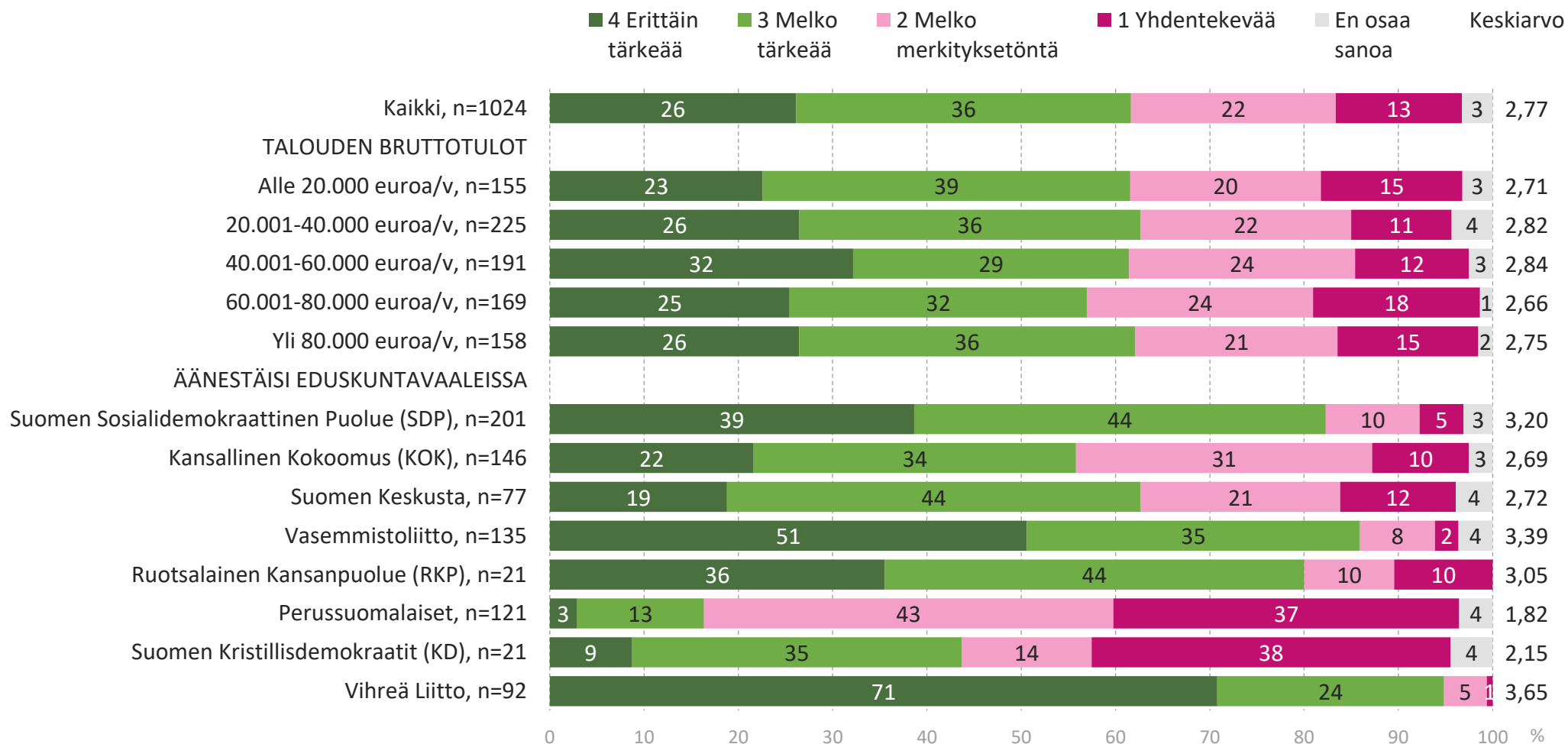
n=kaikki vastaajat

Miten tärkeänä Suomen kansainvälisen aseman kannalta pidät sitä, että Suomi osallistuu kehitysyhteistyöhön? 1/2

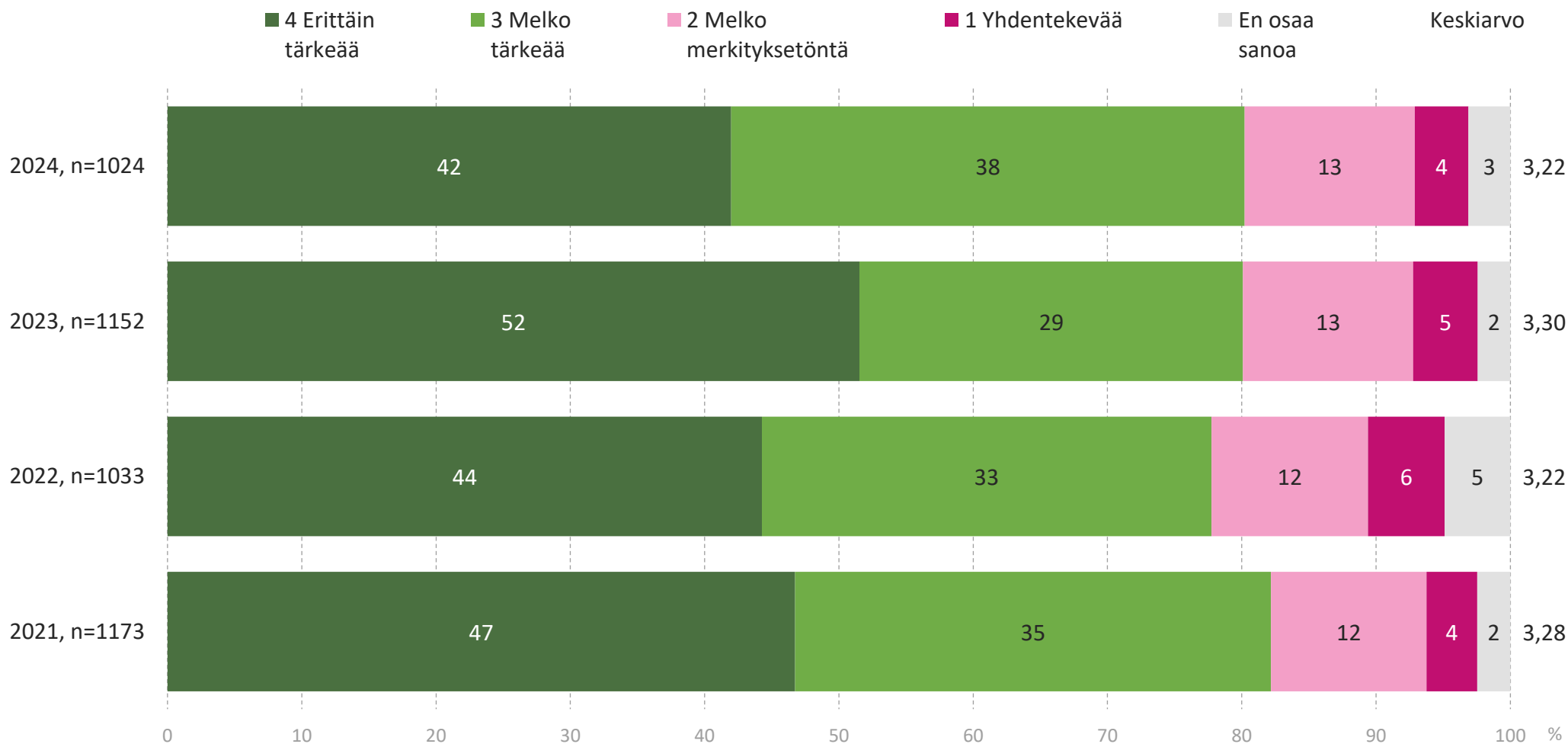
n=kaikki vastaajat

Miten tärkeänä Suomen kansainvälisen aseman kannalta pidät sitä, että Suomi osallistuu kehitysyhteistyöhön? 2/2

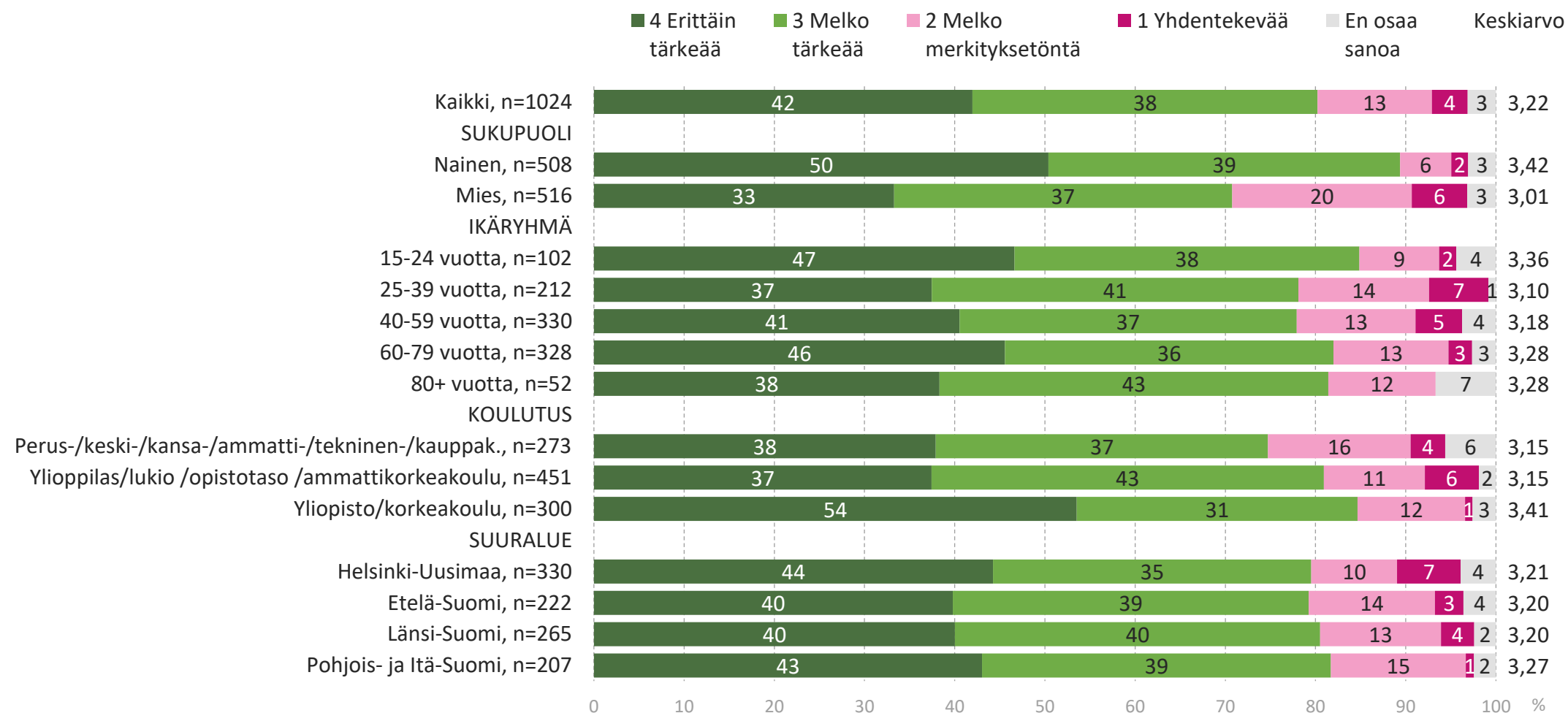

Kuinka tärkeää mielestäsi on köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen maailmasta?

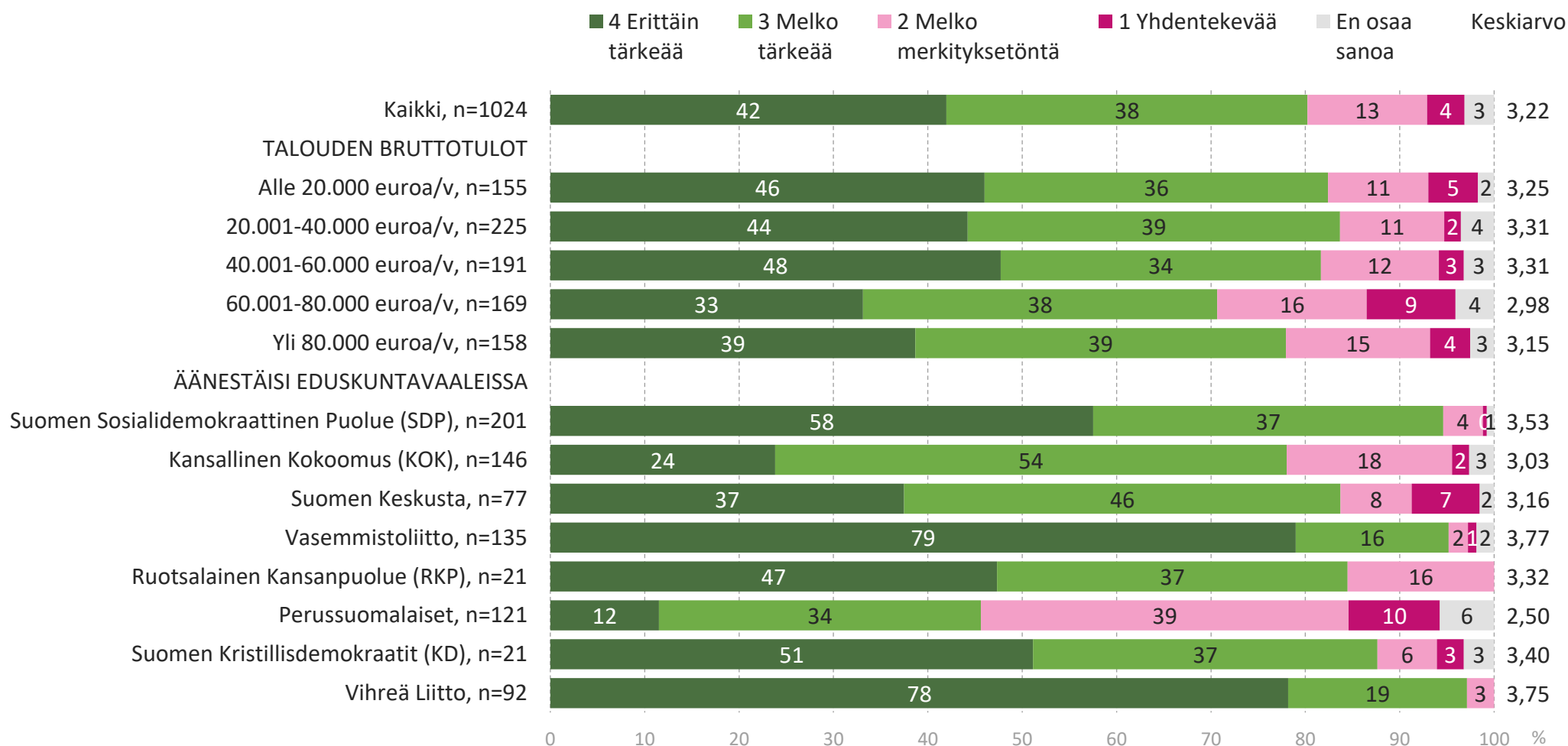
n=kaikki vastaajat

Kuinka tärkeää mielestäsi on köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen maailmasta? 1/2

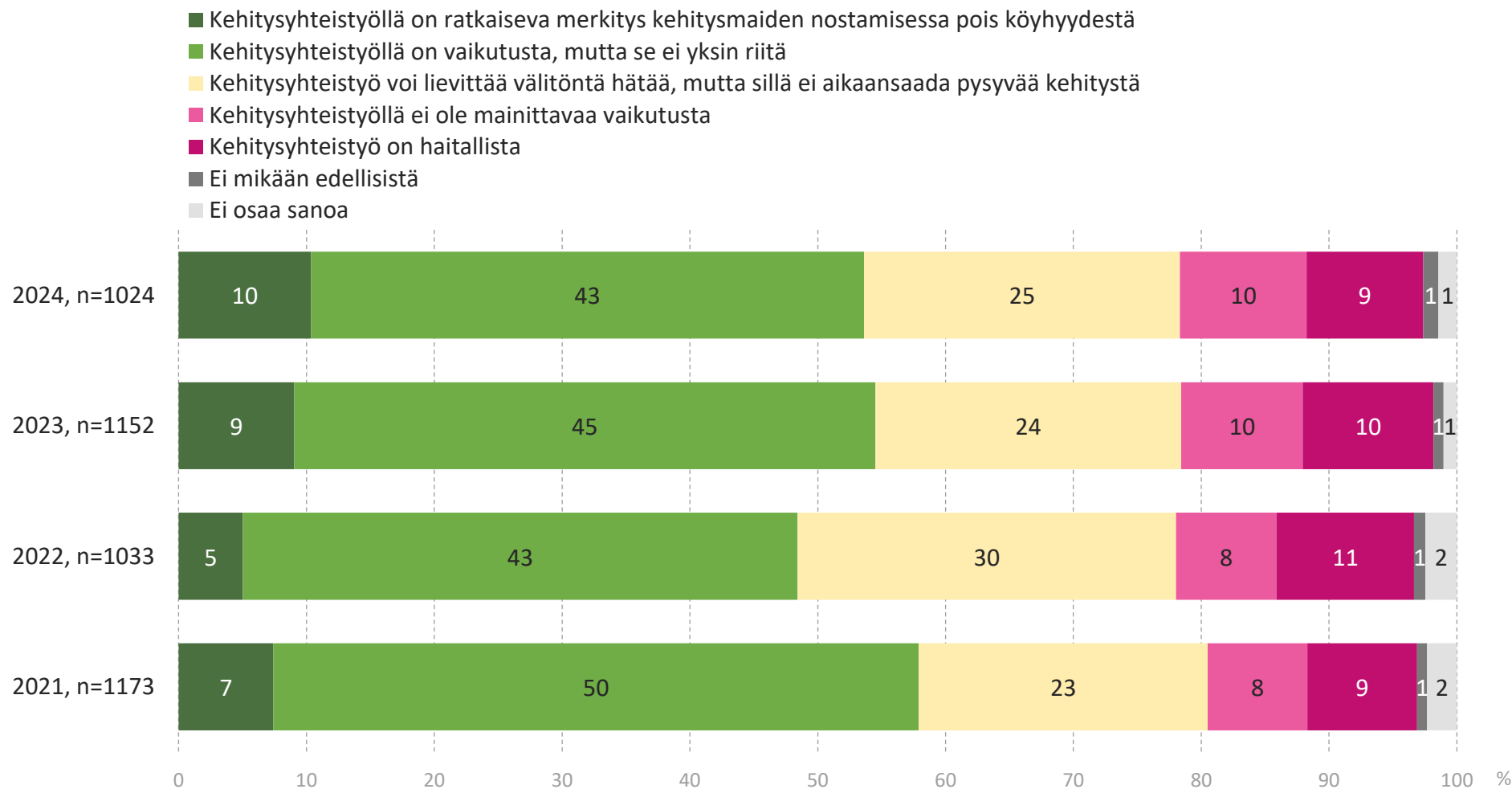

n=kaikki vastaajat

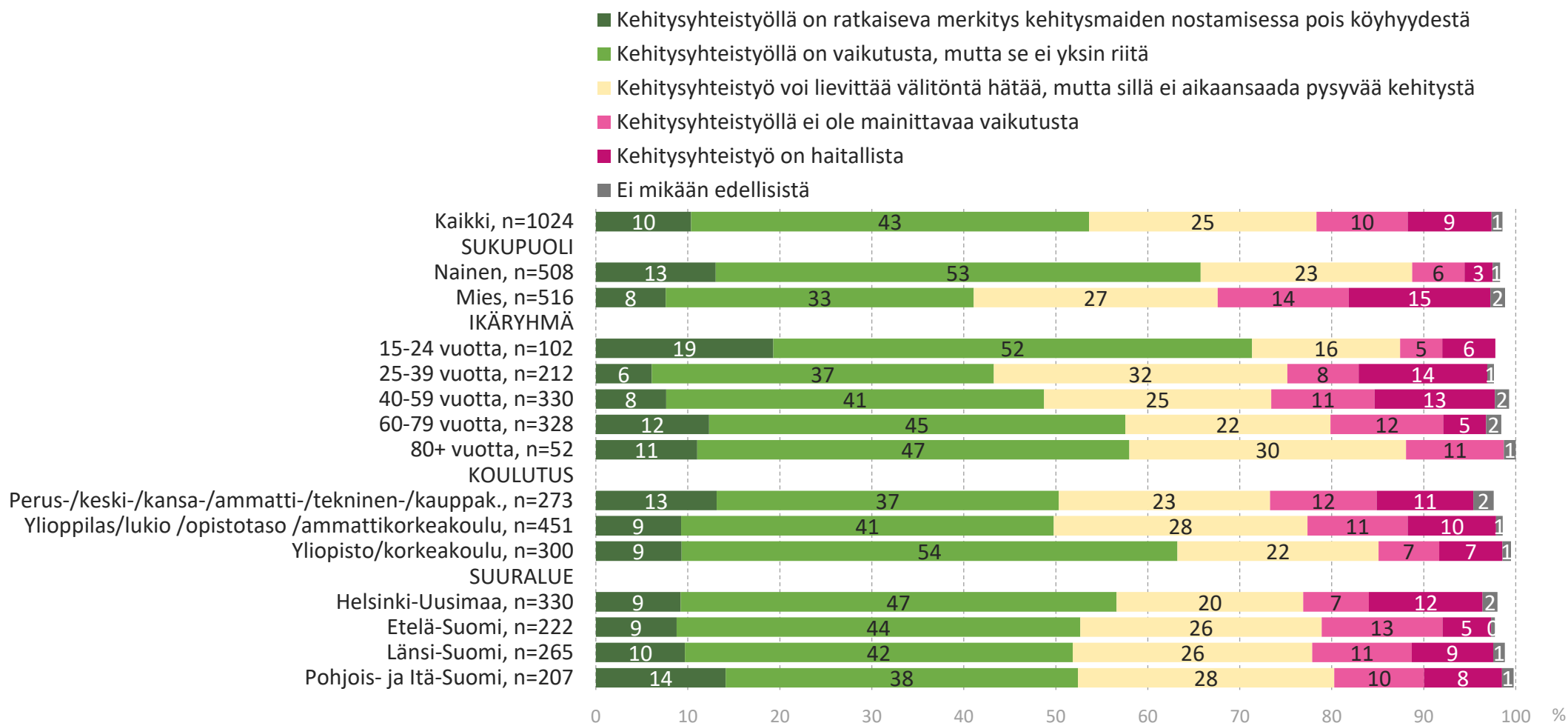
Kuinka tärkeää mielestäsi on köyhyyden poistaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen maailmasta? 2/2

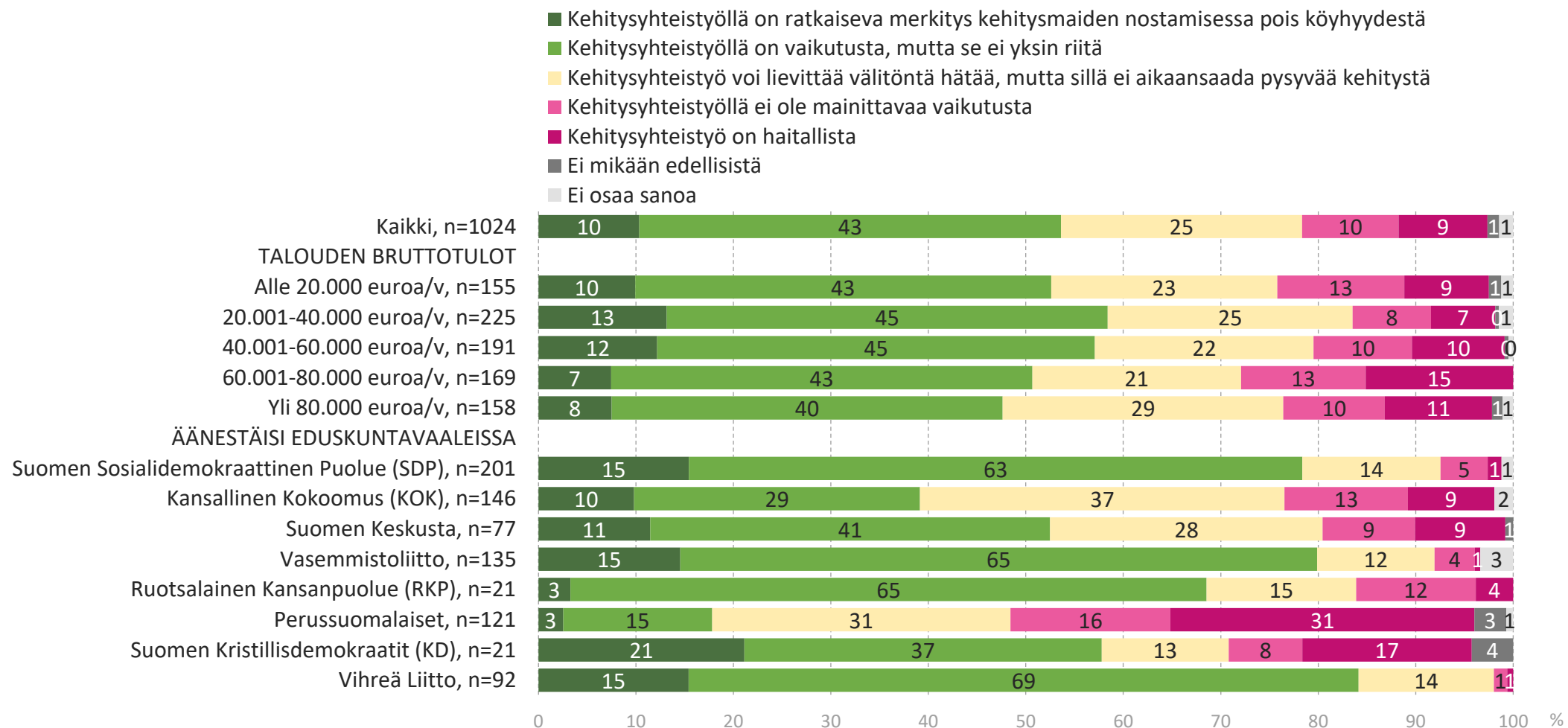
Mikä seuraavista väittämistä parhaiten kuvastaa näkemystäsi kehitysyhteistyöstä ja sen merkityksestä köyhien maiden ihmisten hyvinvoinnin parantamisessa ja köyhyyden vähentämisestä?

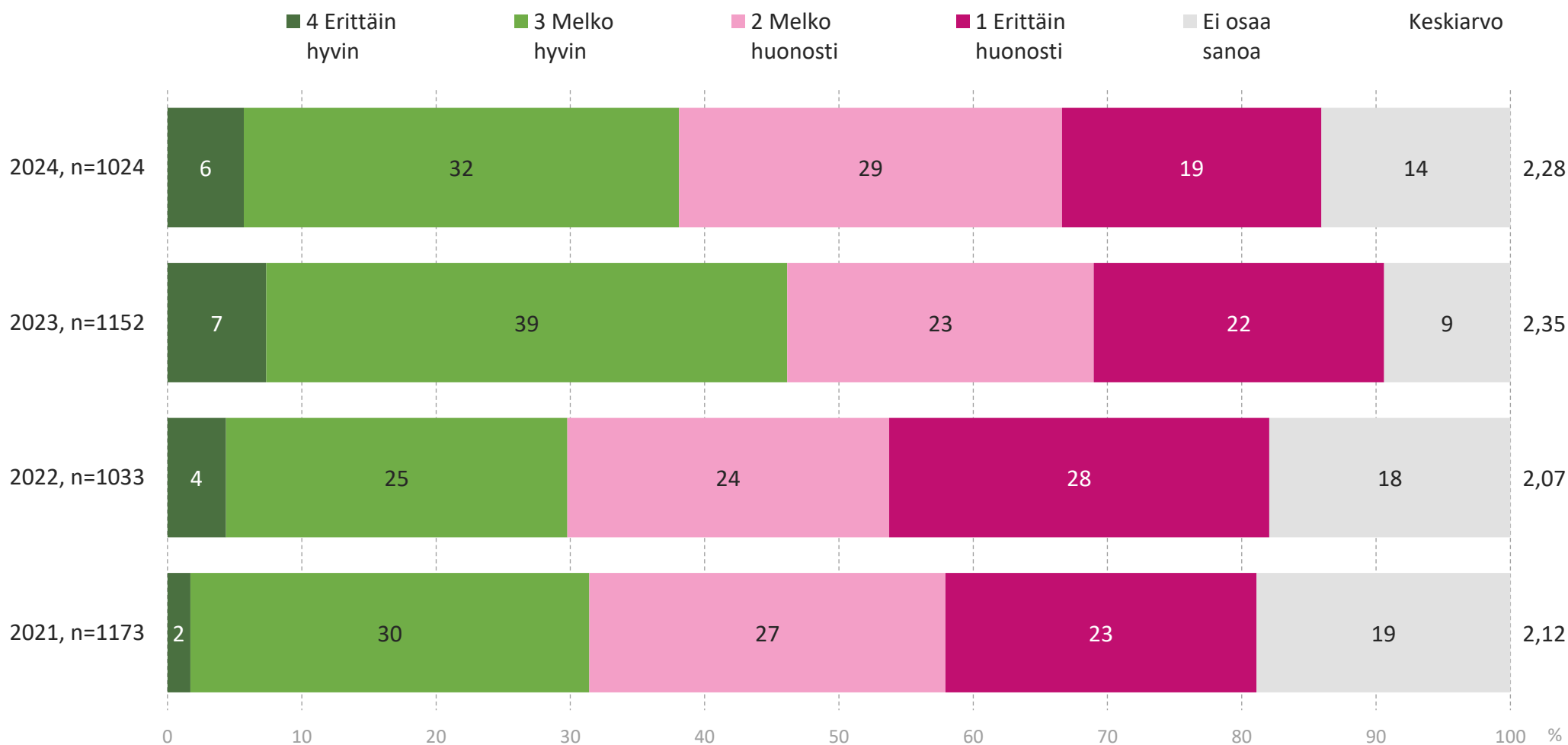
Mikä seuraavista väittämistä parhaiten kuvastaa näkemystäsi kehitysyhteistyöstä ja sen merkityksestä köyhien maiden ihmisten hyvinvoinnin parantamisessa ja köyhyden vähentämisestä? 1/2

Mikä seuraavista väittämistä parhaiten kuvastaa näkemystäsi kehitysyhteistyöstä ja sen merkityksestä köyhien maiden ihmisten hyvinvoinnin parantamisessa ja köyhyden vähentämisestä? 2/2

Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystäsi? "Suomen kehitysyhteistyöllä saadaan aikaan tuloksia"

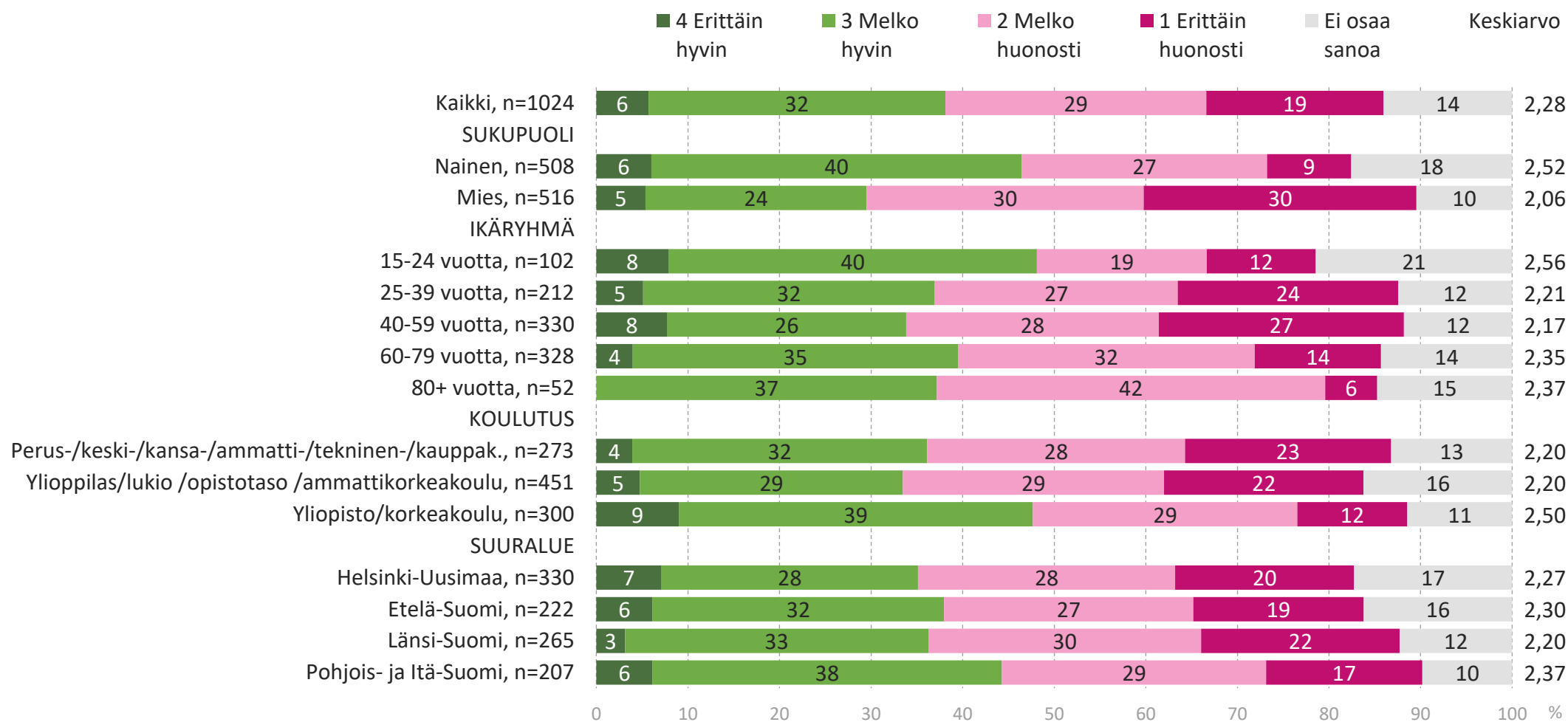

n=kaikki vastaajat

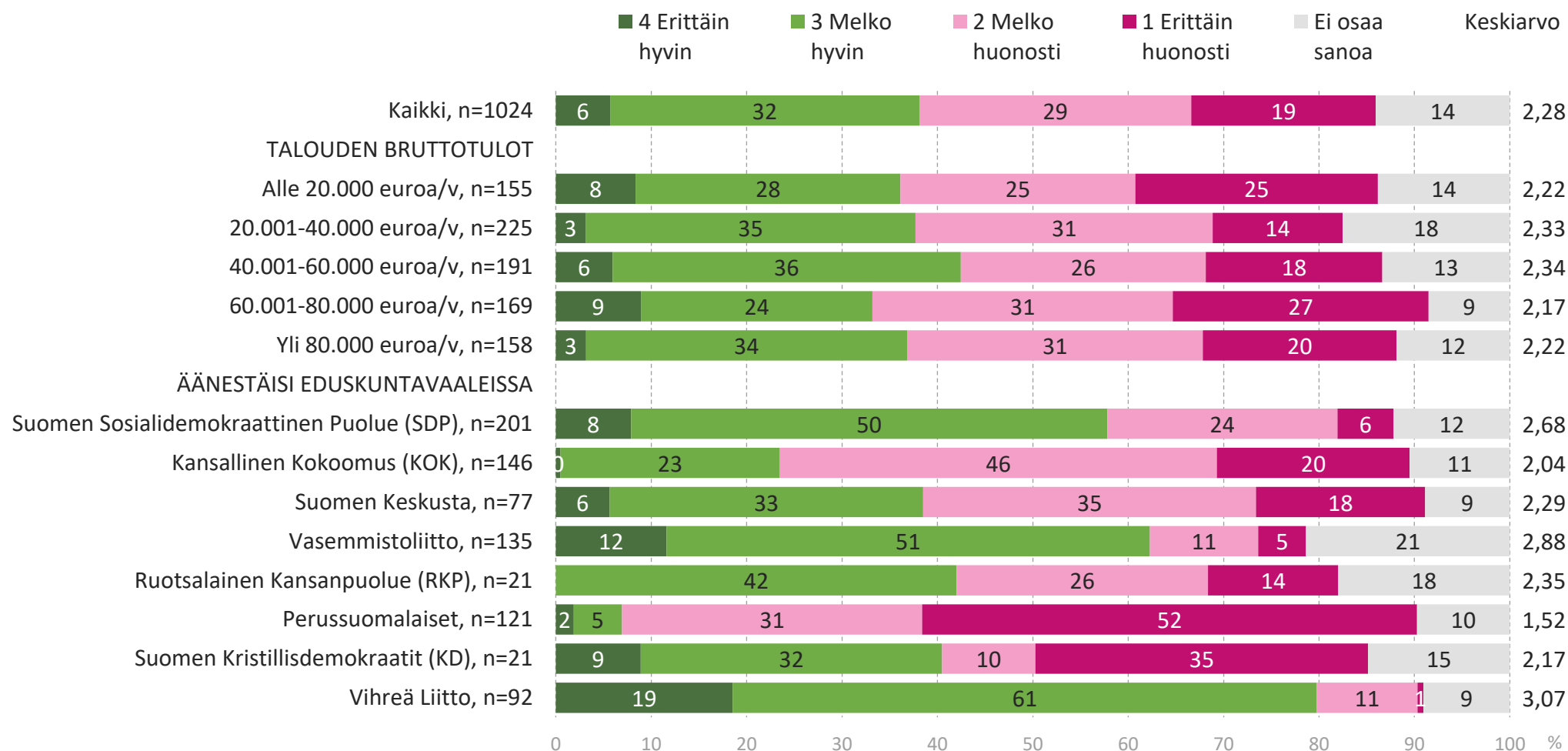
*) v. 2021-2022 "Suomen kehitysyhteistyö on tehokasta, ja sillä saadaan aikaan tuloksia"

Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystäsi? ”Suomen kehitysyhteistyöllä saadaan aikaan tuloksia” 1/2

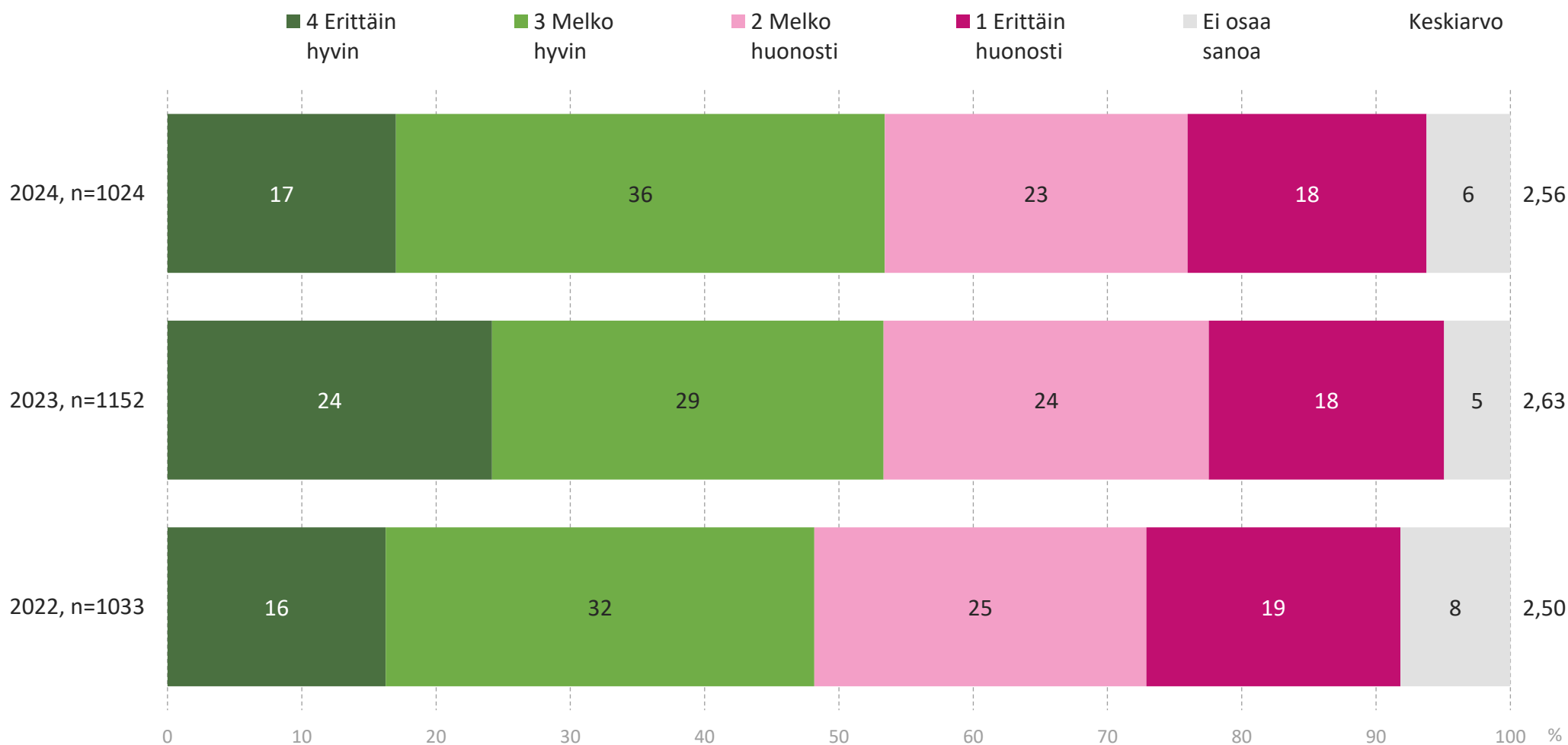

Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystäsi? ”Suomen kehitysyhteistyöllä saadaan aikaan tuloksia” 2/2

Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystäsi?

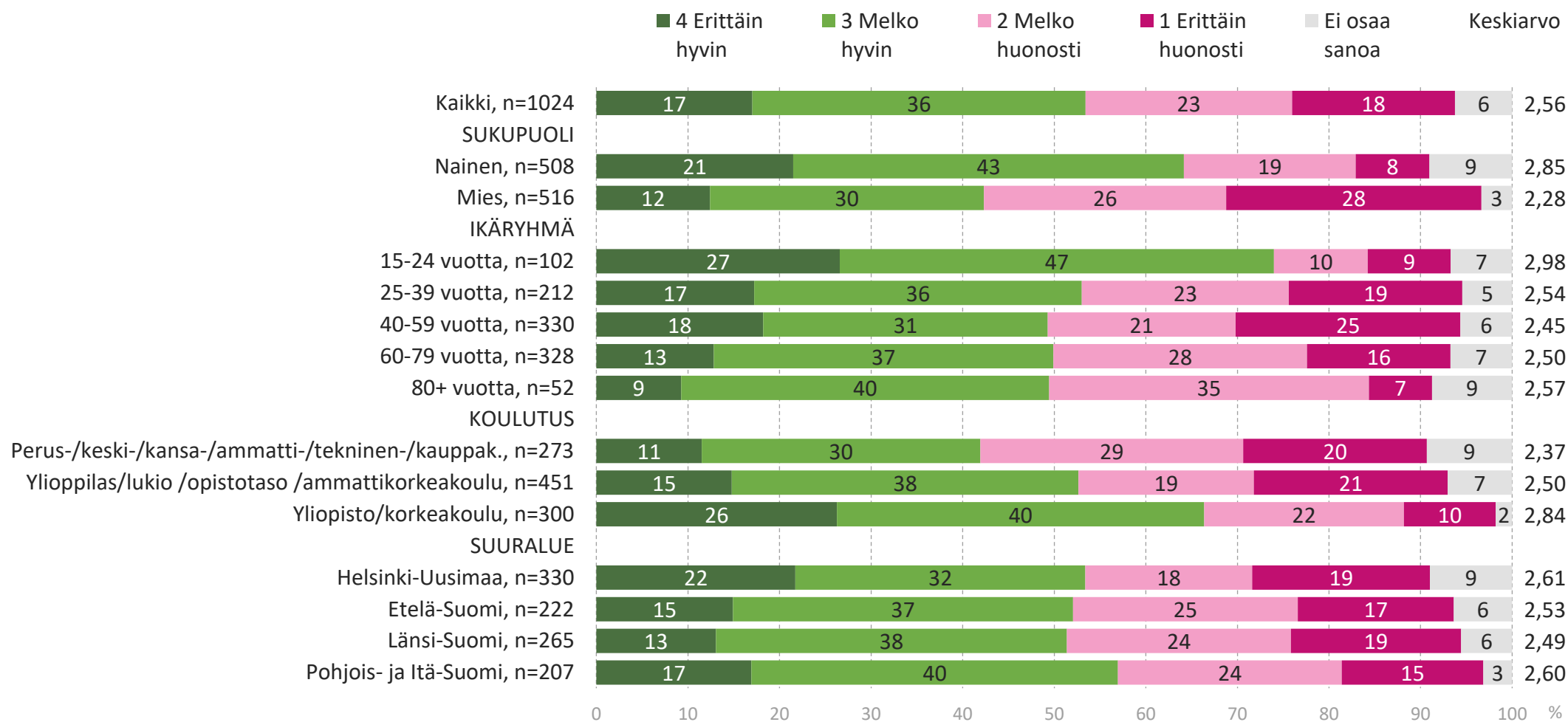
”Kehitysyhteistyö on tärkeä ulko- ja turvallisuuspolitiikan väline, koska sillä voidaan ehkäistä sotien ja konfliktien syntyä”

n=kaikki vastaajat

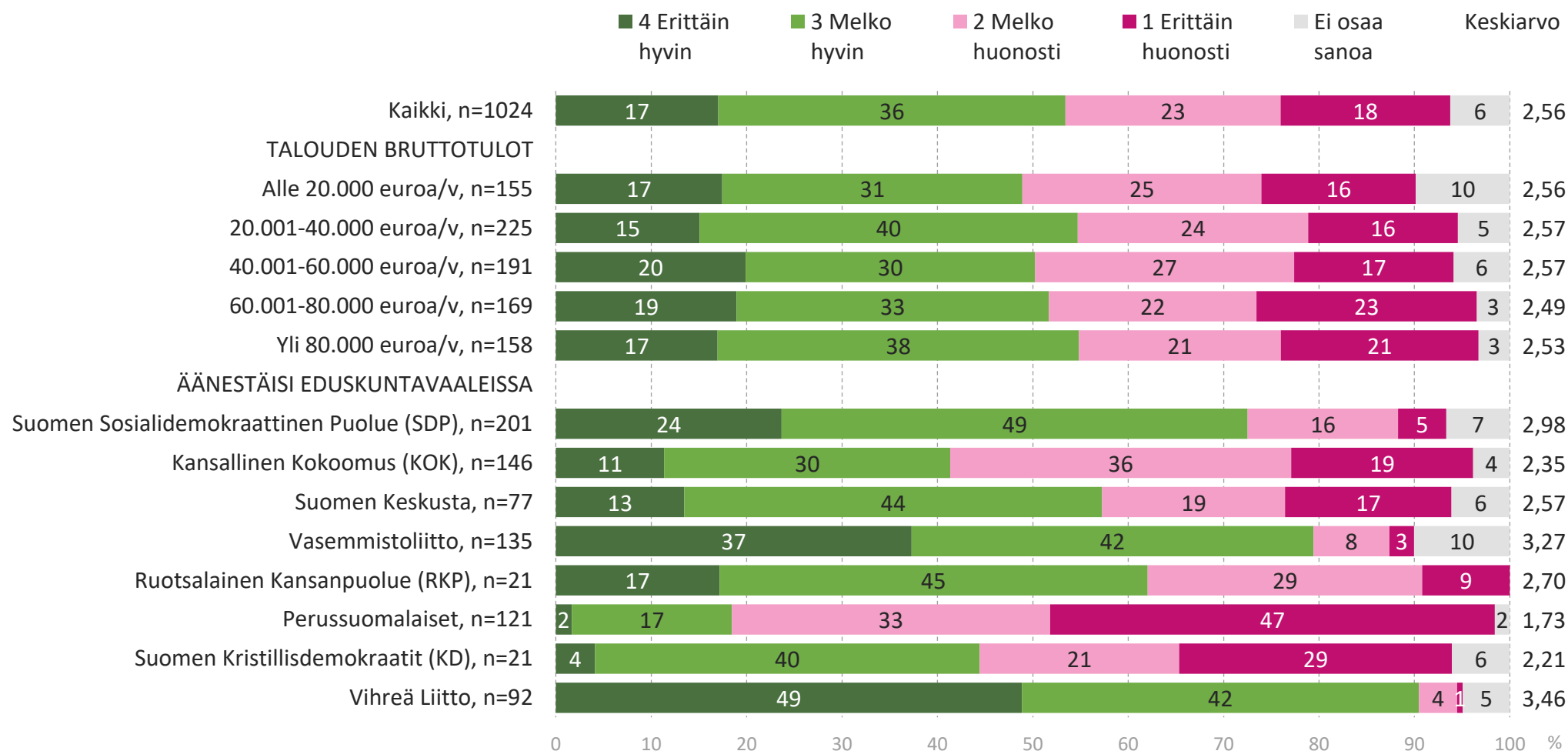
*) v. 2022 ”Kehitysyhteistyöllä voidaan vähentää sotien ja konfliktien riskiä maailmassa”

Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystäsi? ”Kehitysyhteistyö on tärkeä ulko- ja turvallisuuspolitiikan väline, koska sillä voidaan ehkäistä sotien ja konfliktien syntyä” 1/2

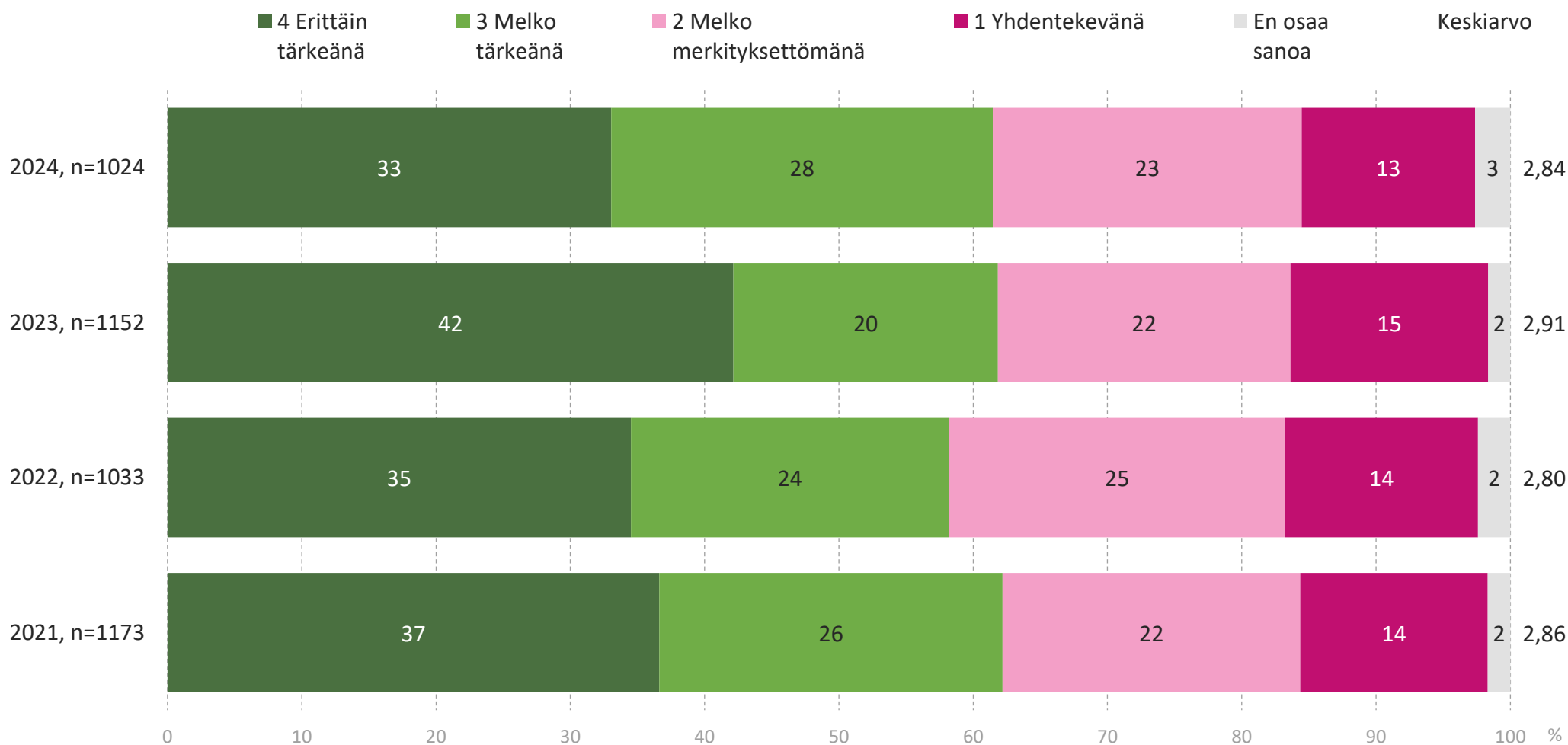

Kuinka hyvin seuraava väittämä vastaa käsitystäsi?

”Kehitysyhteistyö on tärkeä ulko- ja turvallisuuspolitiikan väline, koska sillä voidaan ehkäistä sotien ja konfliktien syntyä” 2/2

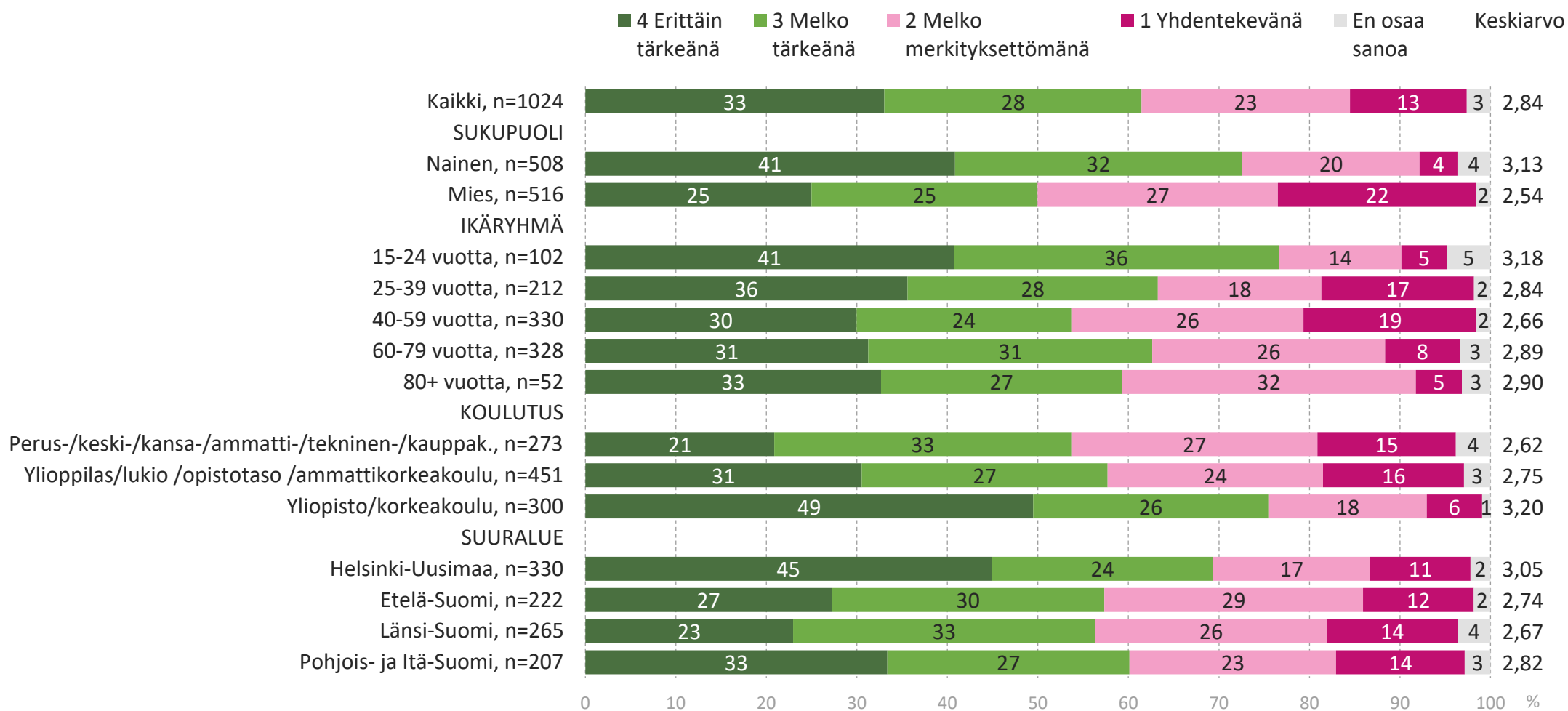

Miten tärkeänä pidät sitä, että Suomi osallistuu ilmastotoimiin globaalisti?

n=kaikki vastaajat

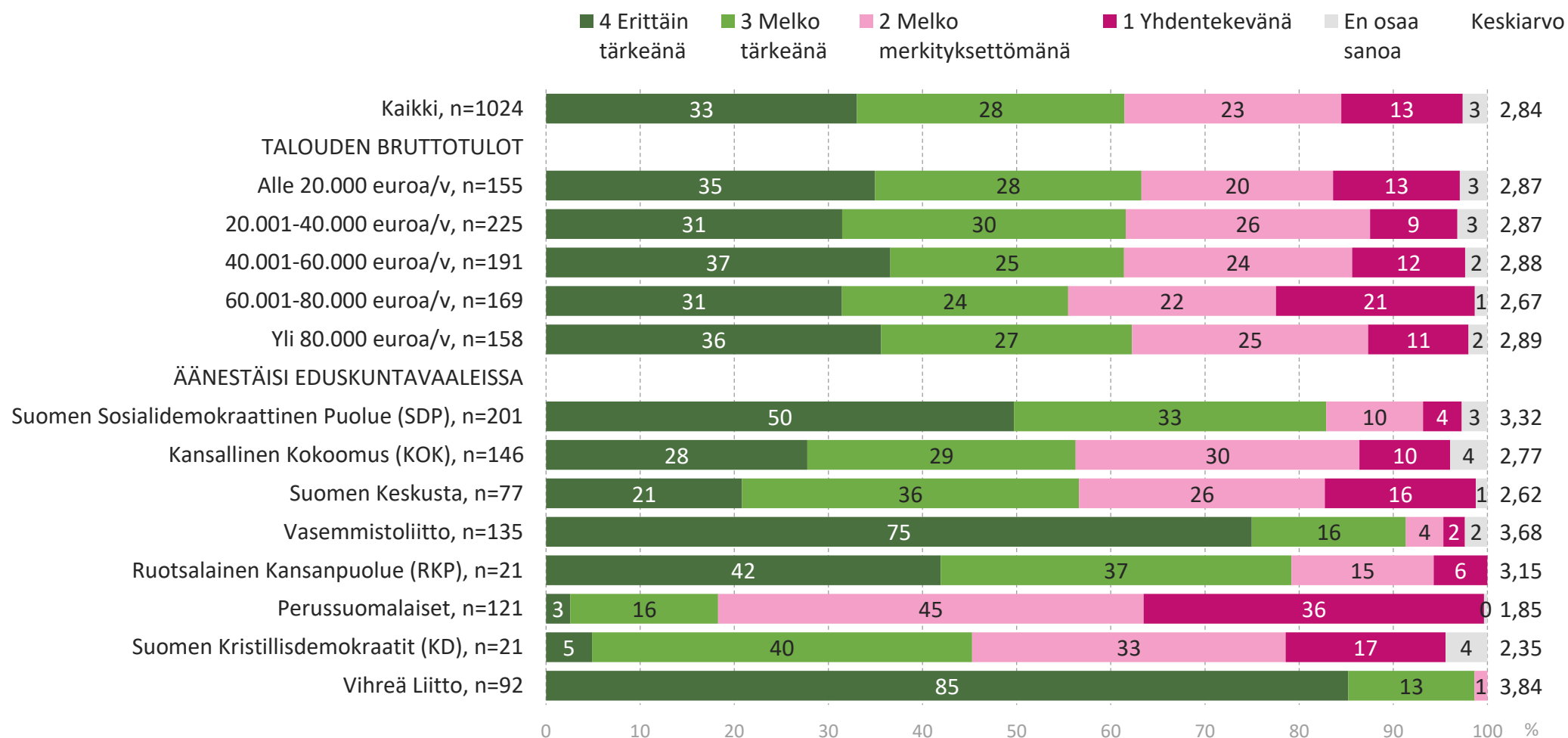
Miten tärkeänä pidät sitä, että Suomi osallistuu ilmastotoimiin globaalisti? 1/2

n=kaikki vastaajat

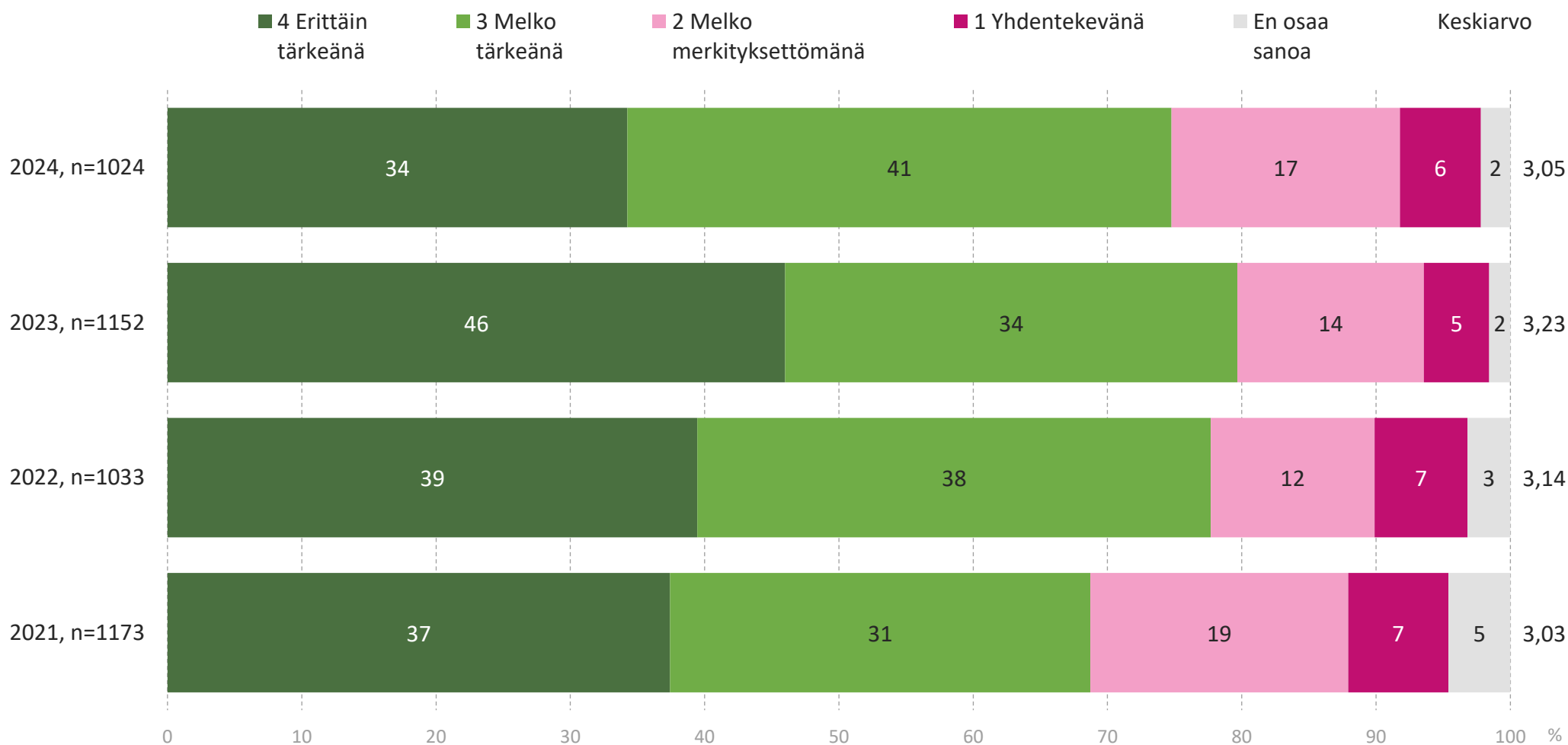

Miten tärkeänä pidät sitä, että Suomi osallistuu ilmastotoimiin globaalisti? 2/2

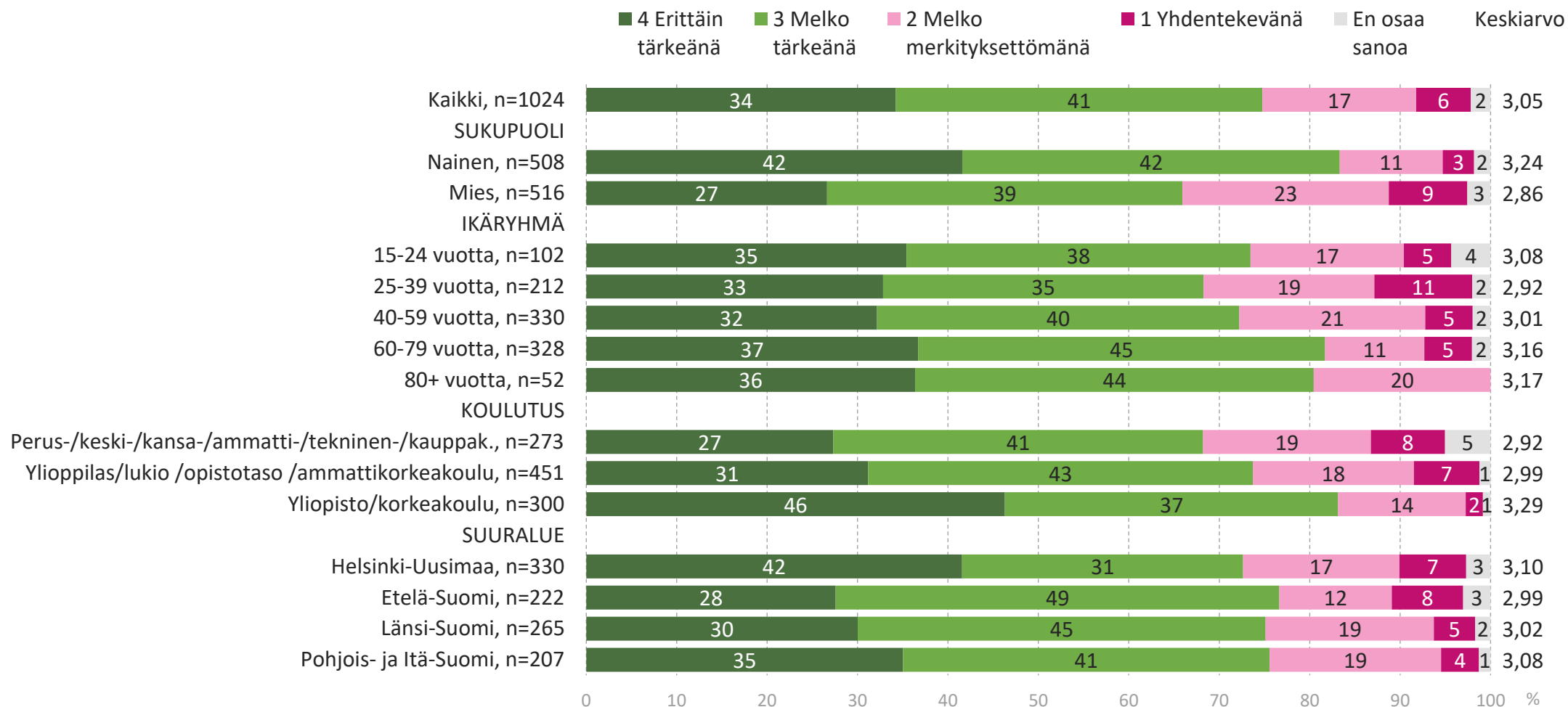
n=kaikki vastaajat

Kuinka tärkeänä pidät Suomen antamaa humanitaarista apua?

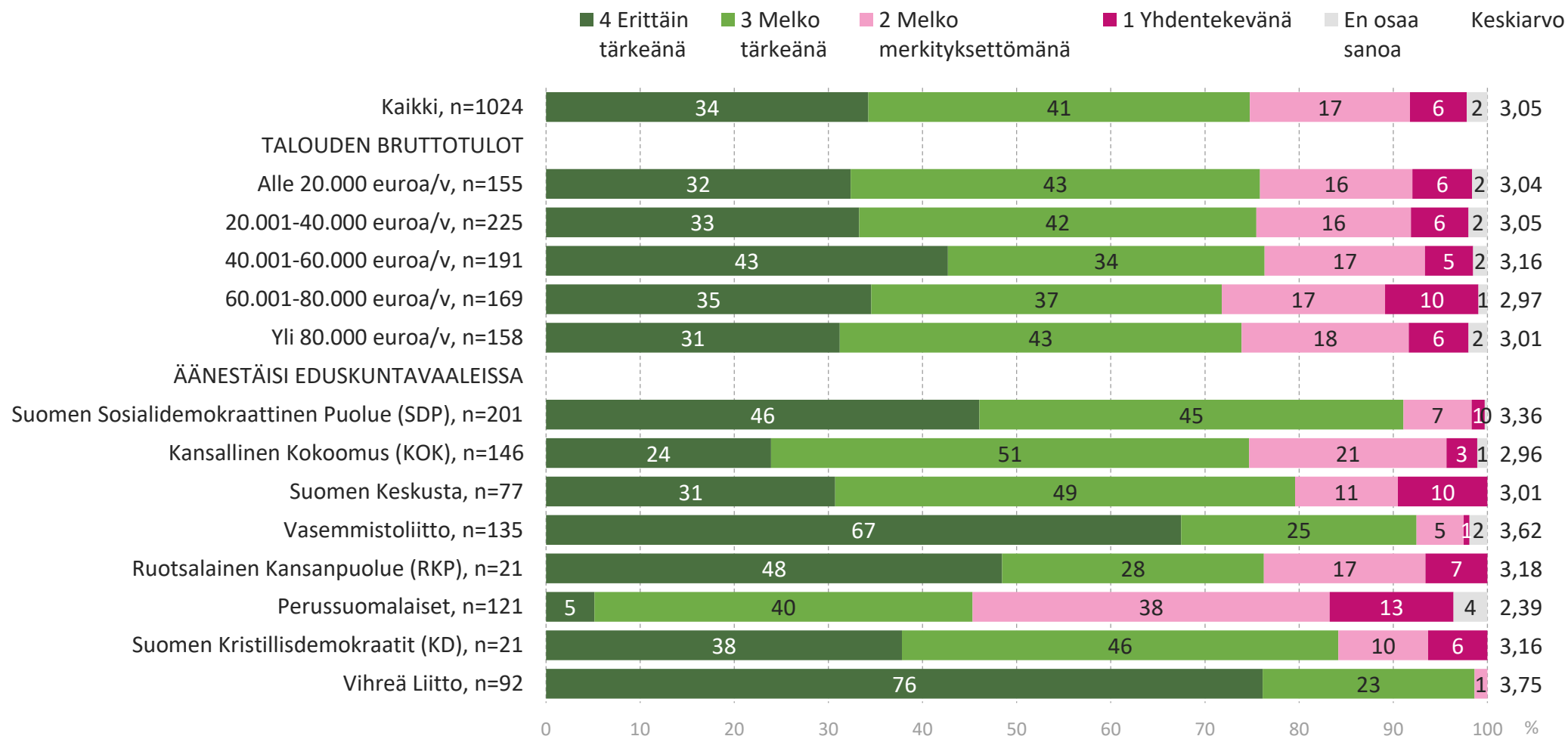
n=kaikki vastaajat

Kuinka tärkeänä pidät Suomen antamaa humanitaarista apua? 1/2

n=kaikki vastaajat

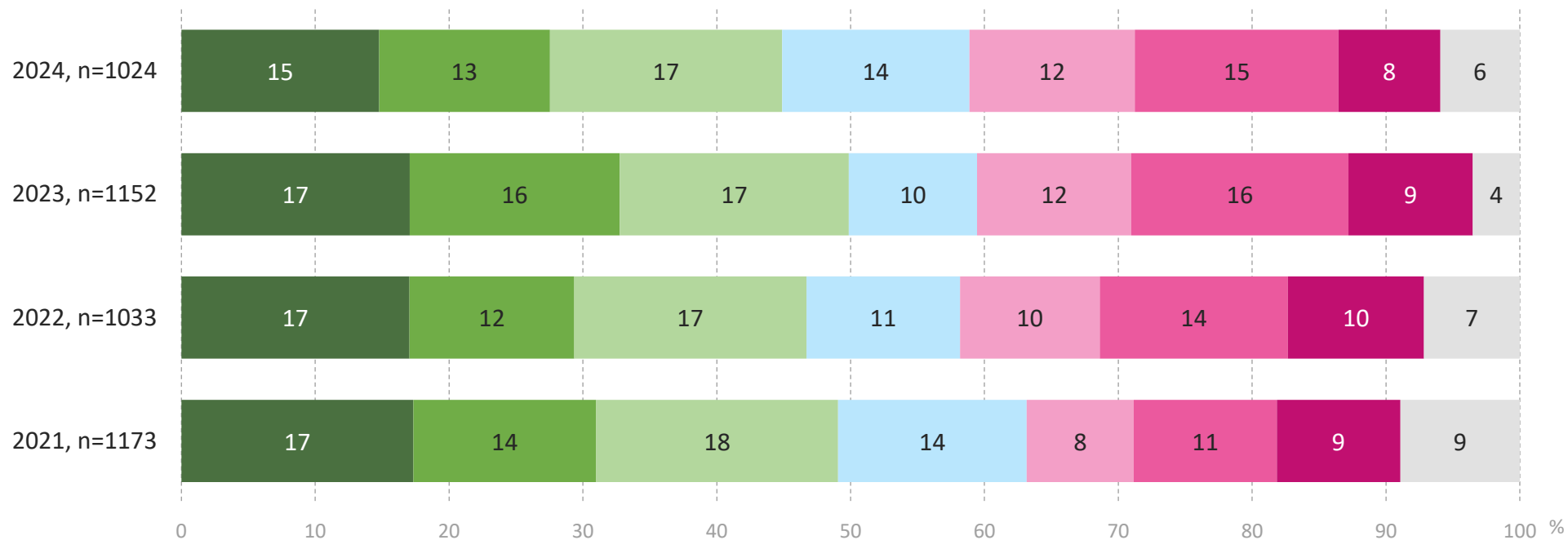
Kuinka tärkeänä pidät Suomen antamaa humanitaarista apua? 2/2

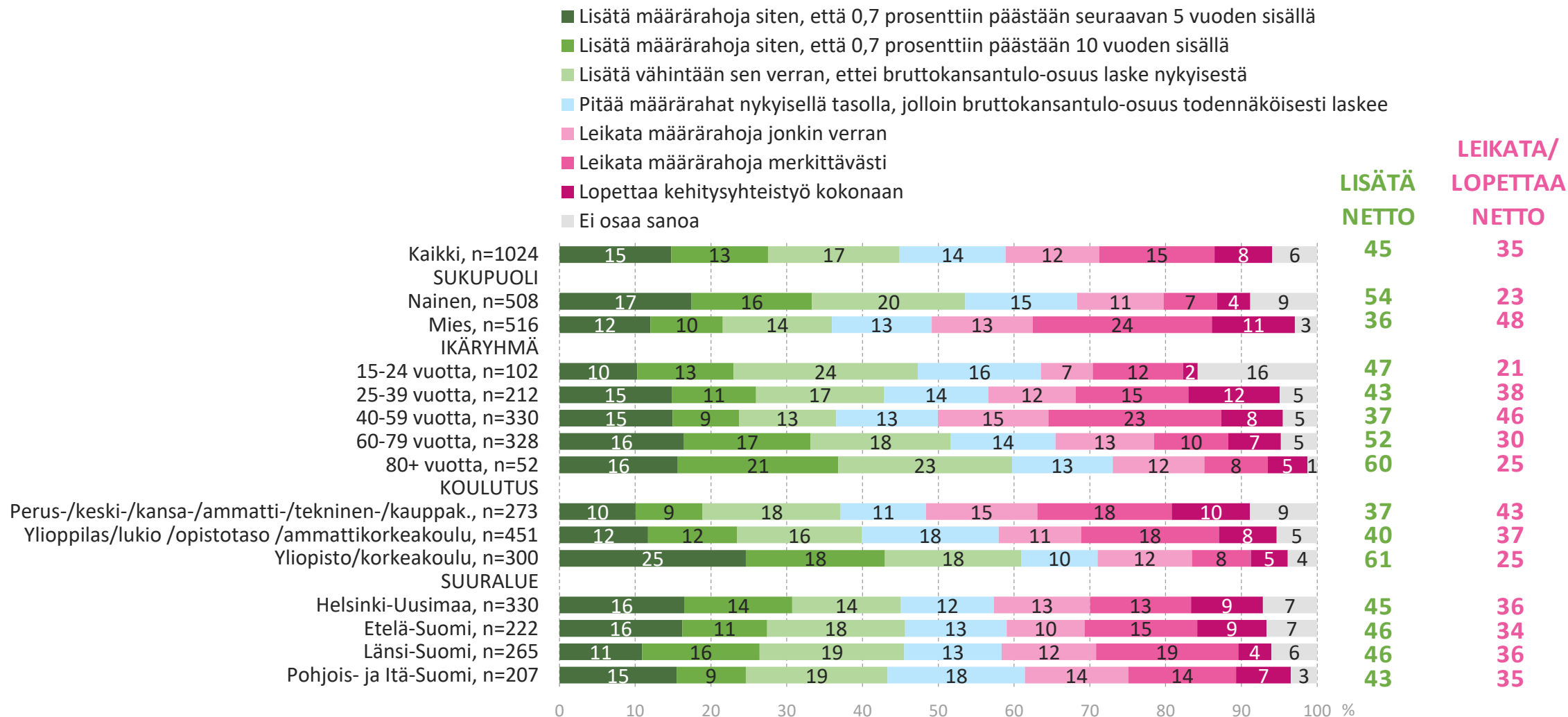
YK suosittaa, että ylemmän tulotason maat, joihin Suomikin kuuluu, käyttäisivät kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulostaan. Suomen kehitysyhteistyön budjetoidut määrärahat vuodelle 2024 ovat noin 1,2 miljardia euroa, joka vastaa arvioiden mukaan 0,43% bruttokansantulosta. Mitä Suomen pitäisi tehdä jatkossa?

- Lisätä määrärahoja siten, että 0,7 prosenttiin päästään seuraavan 5 vuoden sisällä
- Lisätä määrärahoja siten, että 0,7 prosenttiin päästään 10 vuoden sisällä
- Lisätä vähintään sen verran, ettei bruttokansantulo-osuus laske nykyisestä
- Pitää määrärahat nykyisellä tasolla, jolloin bruttokansantulo-osuus todennäköisesti laskee
- Leikata määrärahoja jonkin verran
- Leikata määrärahoja merkittävästi
- Lopettaa kehitysyhteistyö kokonaan
- Ei osaa sanoa

**LISÄTÄ
NETTO**   **LEIKATA/
LOPETTAA
NETTO**

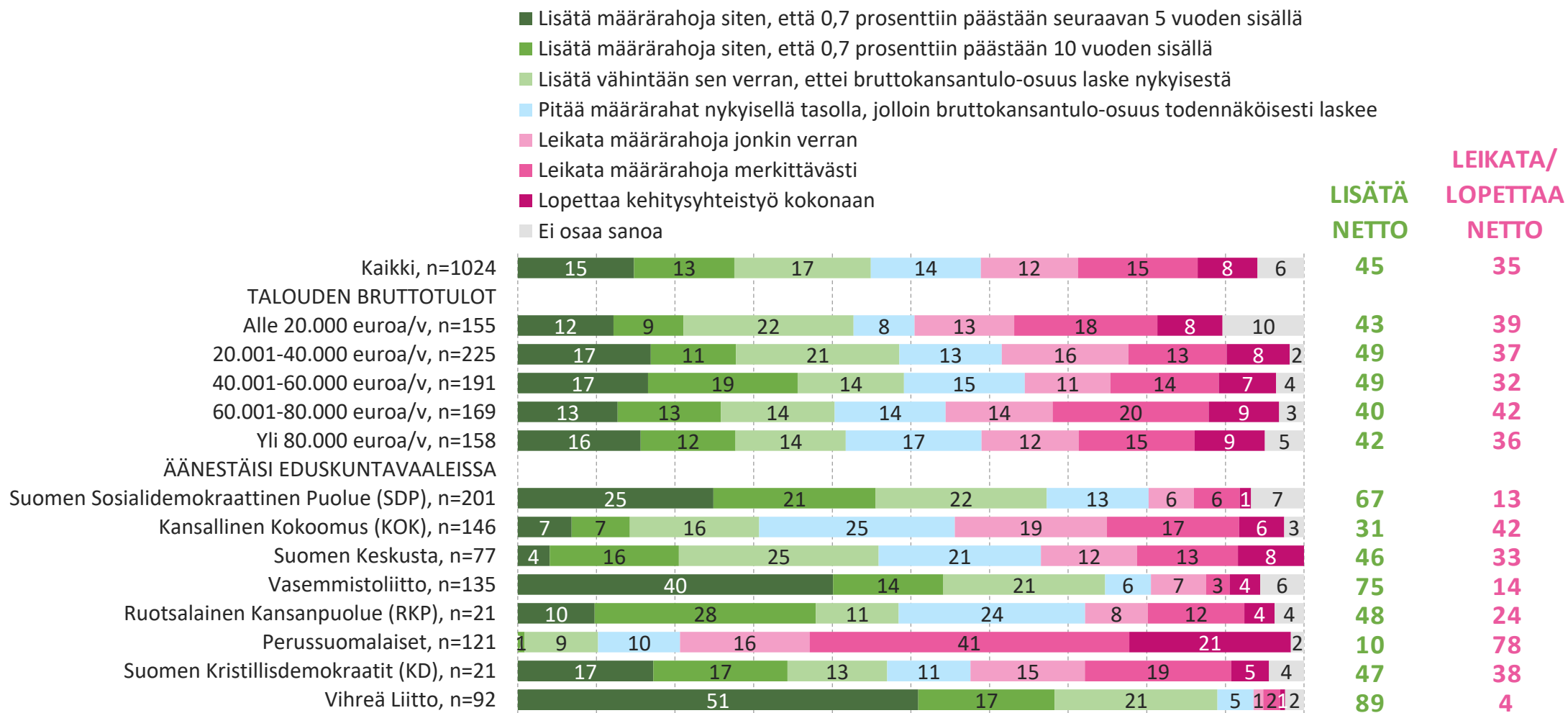

YK suosittaa, että ylemmän tulotason maat, joihin Suomikin kuuluu, käyttäisivät kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulostaan. Suomen kehitysyhteistyön budjetoidut määrärahat vuodelle 2024 ovat noin 1,2 miljardia euroa, joka vastaa arvioiden mukaan 0,43% bruttokansantulosta. Mitä Suomen pitäisi tehdä jatkossa?

n=kaikki vastaajat

YK suosittaa, että ylemmän tulotason maat, joihin Suomikin kuuluu, käyttäisivät kehitysyhteistyöhön 0,7 % bruttokansantulostaan. Suomen kehitysyhteistyön budjetoidut määrärahat vuodelle 2024 ovat noin 1,2 miljardia euroa, joka vastaa arvioiden mukaan 0,43% bruttokansantulosta. Mitä Suomen pitäisi tehdä jatkossa?

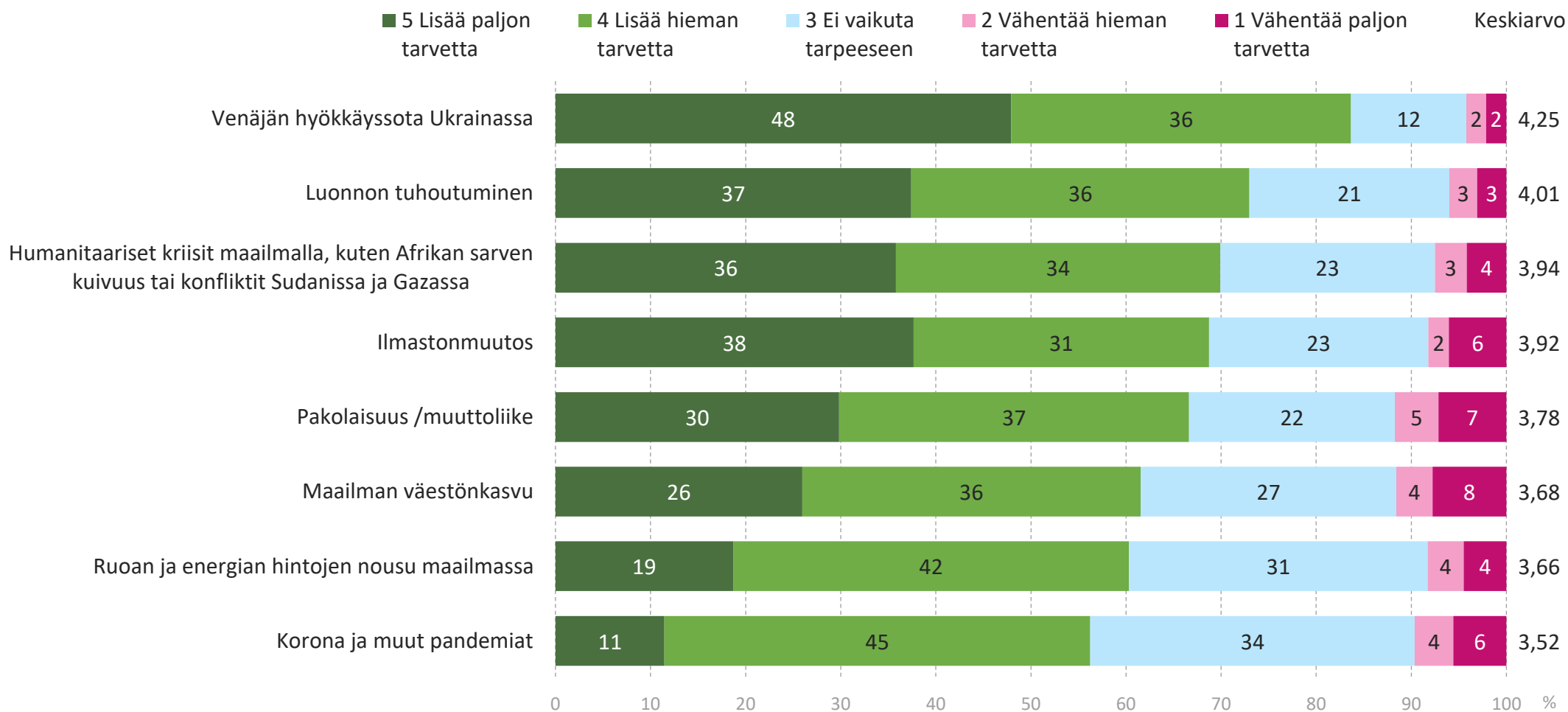

n=kaikki vastaajat

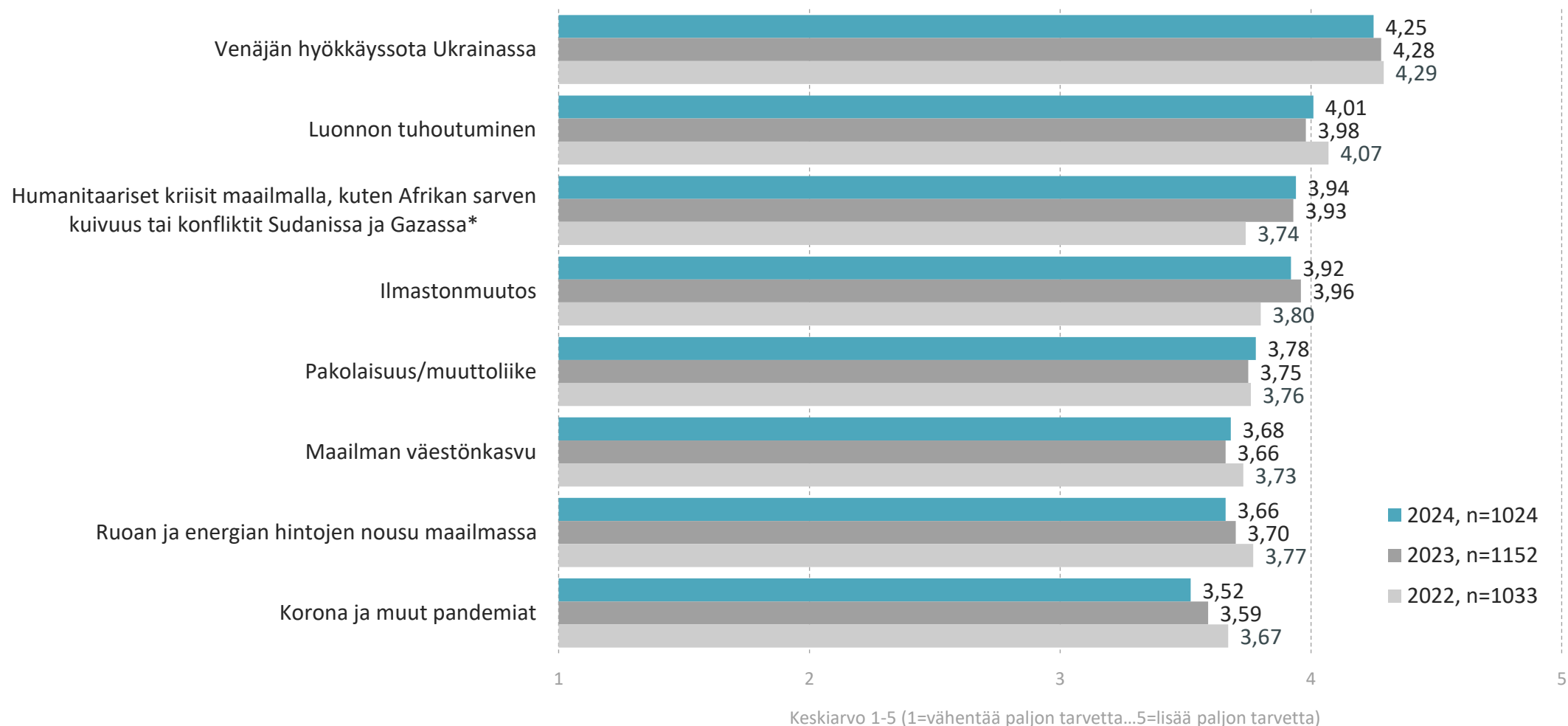
0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 %

Miten seuraavat asiat vaikuttavat mielestäsi kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun tarpeellisuuteen?

Missä määrin seuraavat asiat vaikuttavat mielestäsi kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun tarpeellisuuteen?

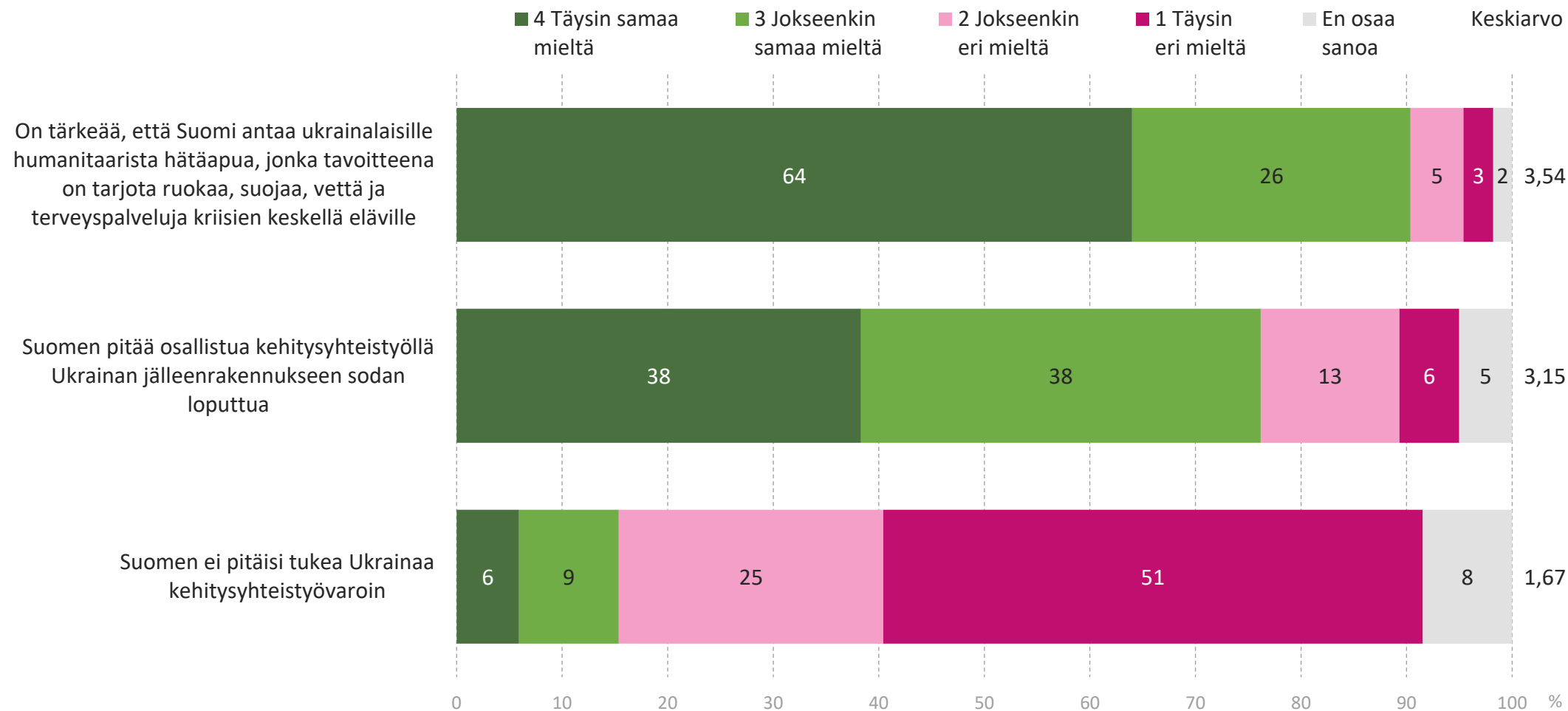

n=kaikki vastaajat

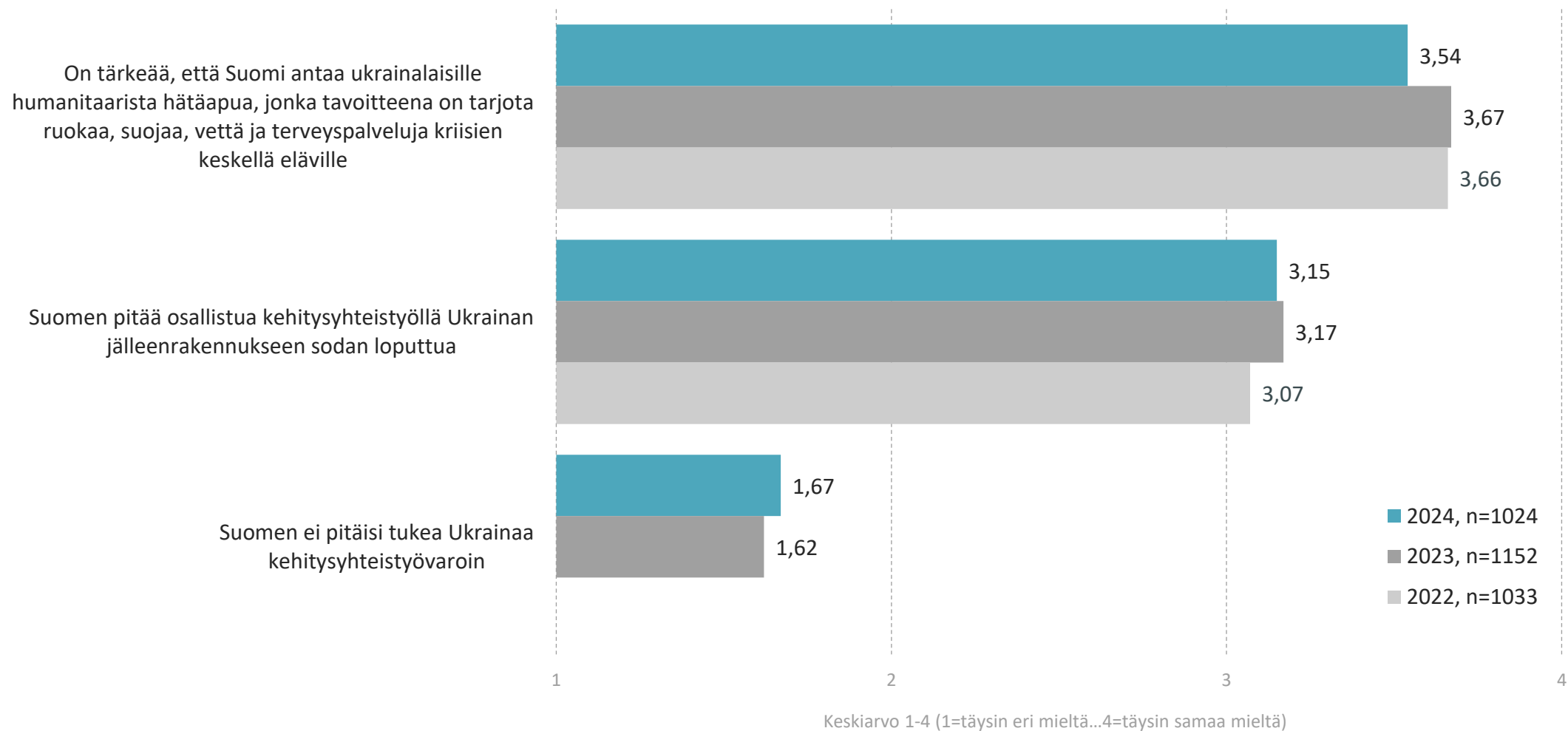
*) Vuonna 2023: Humanitaariset kriisit maailmalla, kuten Sudanissa ja Afganistanissa

*) Vuonna 2022: Humanitaariset kriisit maailmalla, kuten Afganistanissa, Syyriassa ja Jemenissä

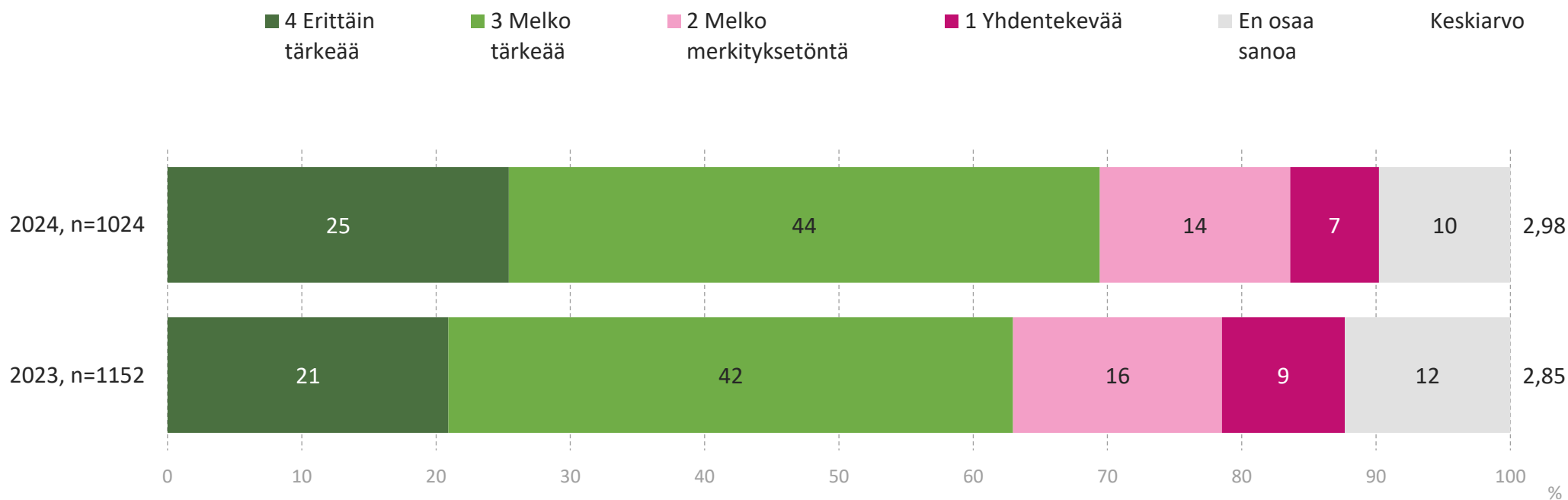
Ota kantaa seuraaviin väittämiin

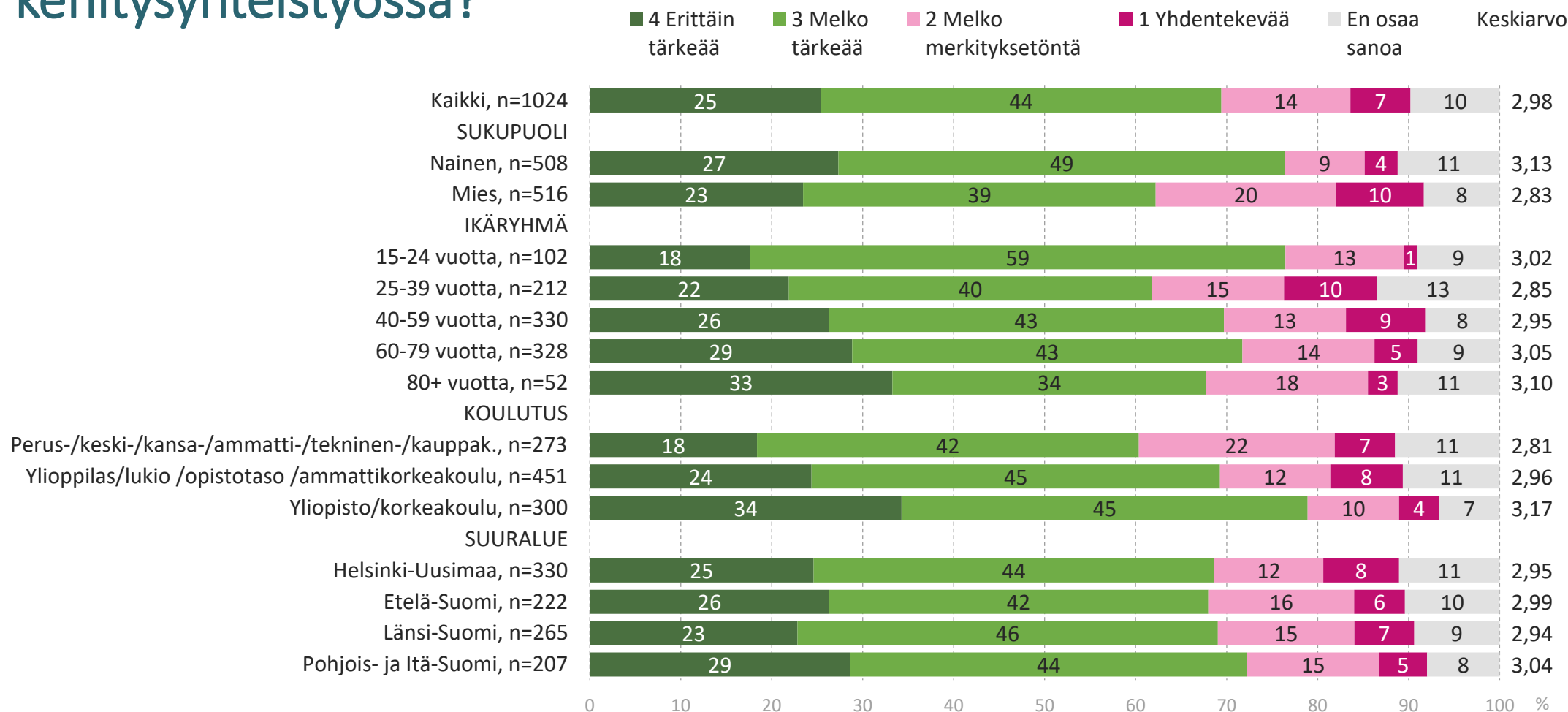
Ota kantaa seuraaviin väittämiin

Viime vuosina yritysten rooli kehitysyhteistyössä ja kehityskysymysten ratkaisuissa on kasvanut. Miten suhtaudut yritysten rooliin kehitysyhteistyössä?

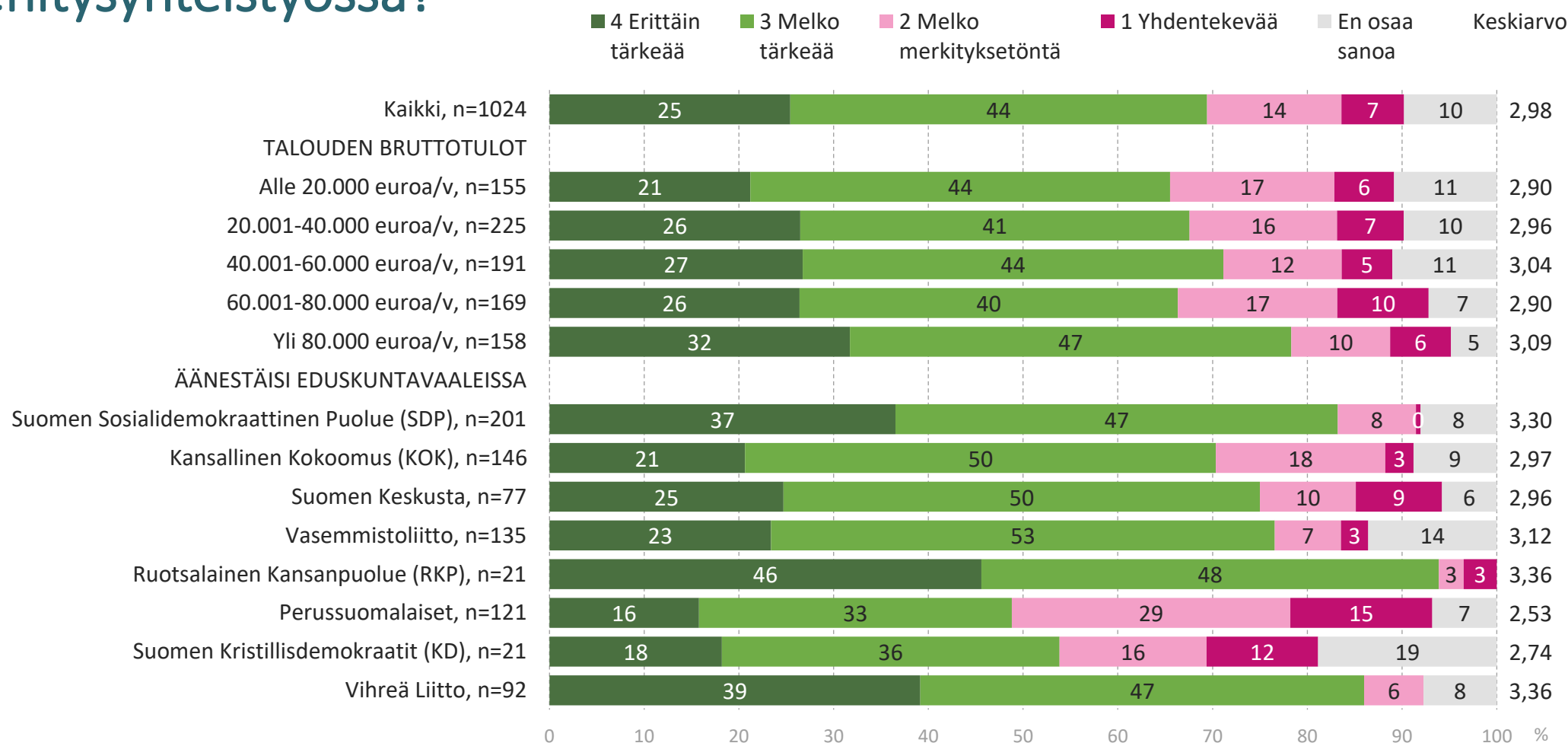

Viime vuosina yritysten rooli kehitysyhteistyössä ja kehityskysymysten ratkaisuissa on kasvanut. Miten suhtaudut yritysten rooliin kehitysyhteistyössä?

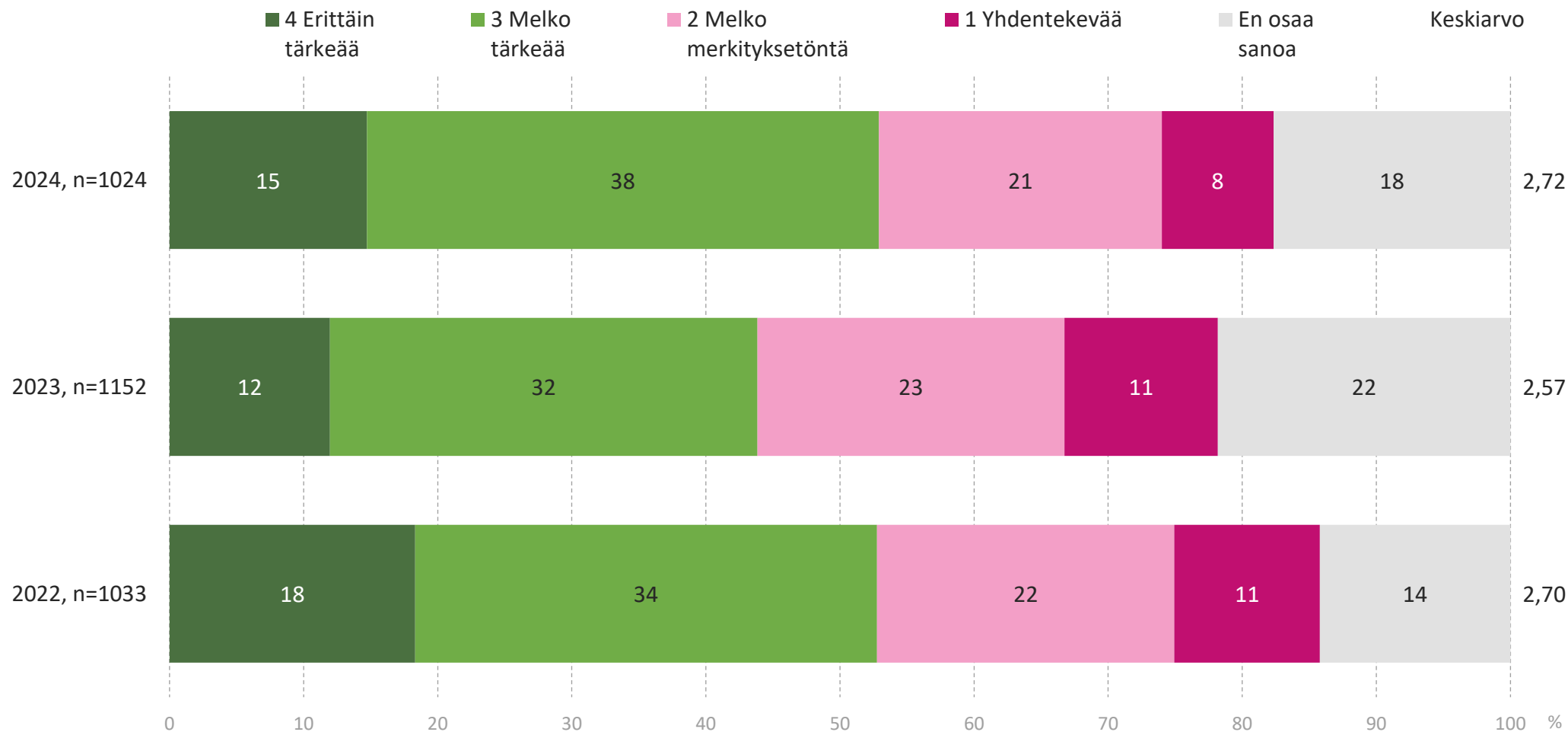
n=kaikki vastaajat

Viime vuosina yritysten rooli kehitysyhteistyössä ja kehityskysymysten ratkaisuissa on kasvanut. Miten suhtaudut yritysten rooliin kehitysyhteistyössä?

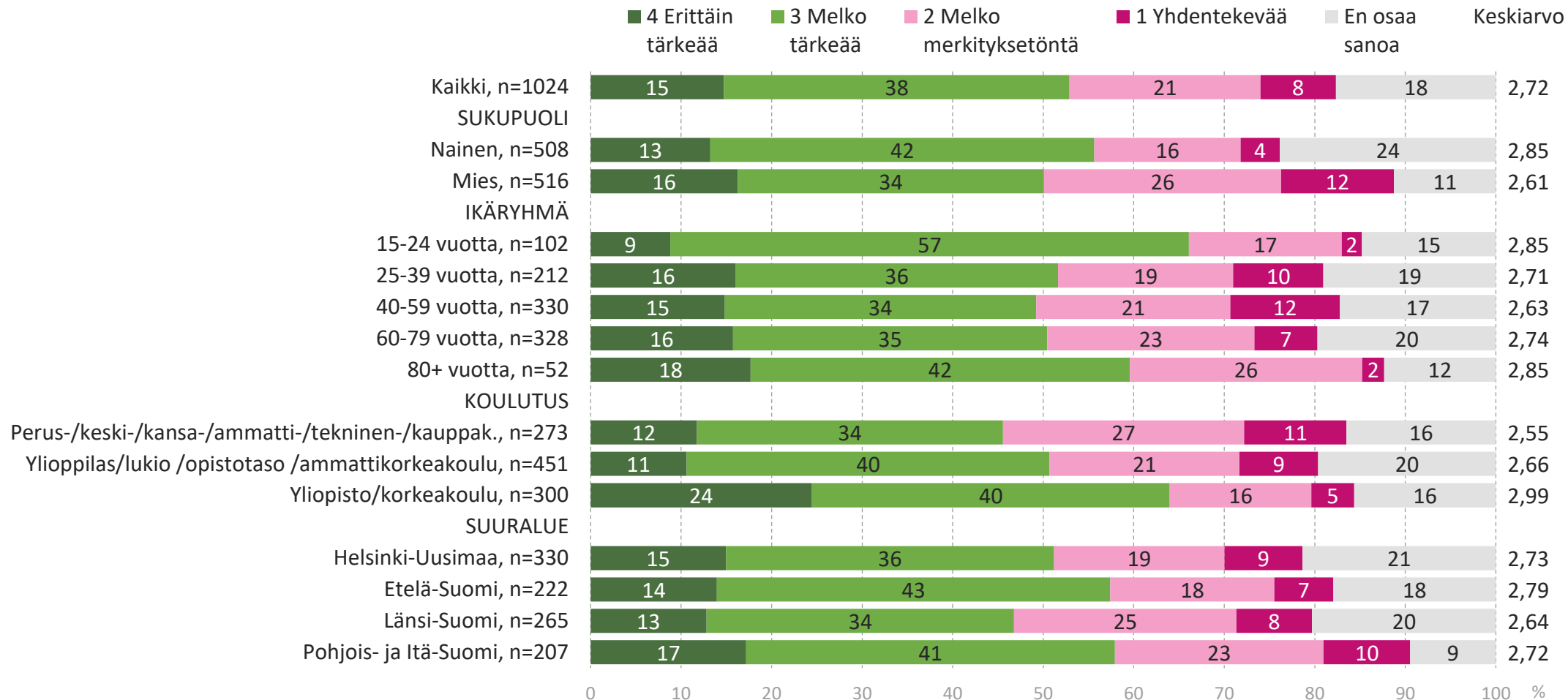

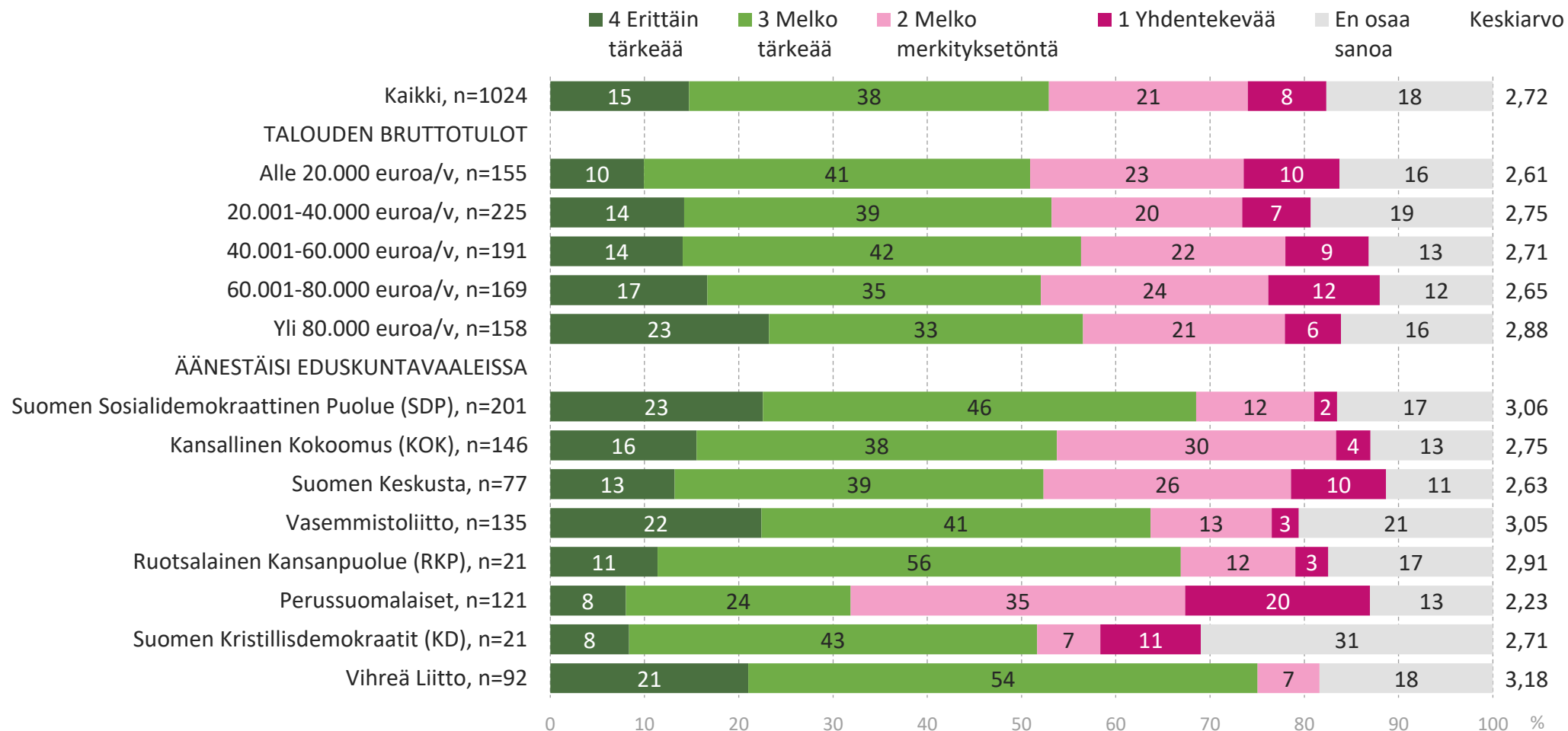
Miten suhtaudut siihen, että julkisten kehitysyhteistyövarojen avulla kannustetaan yksityisen pääoman ohjautumista kehitysmaihin?

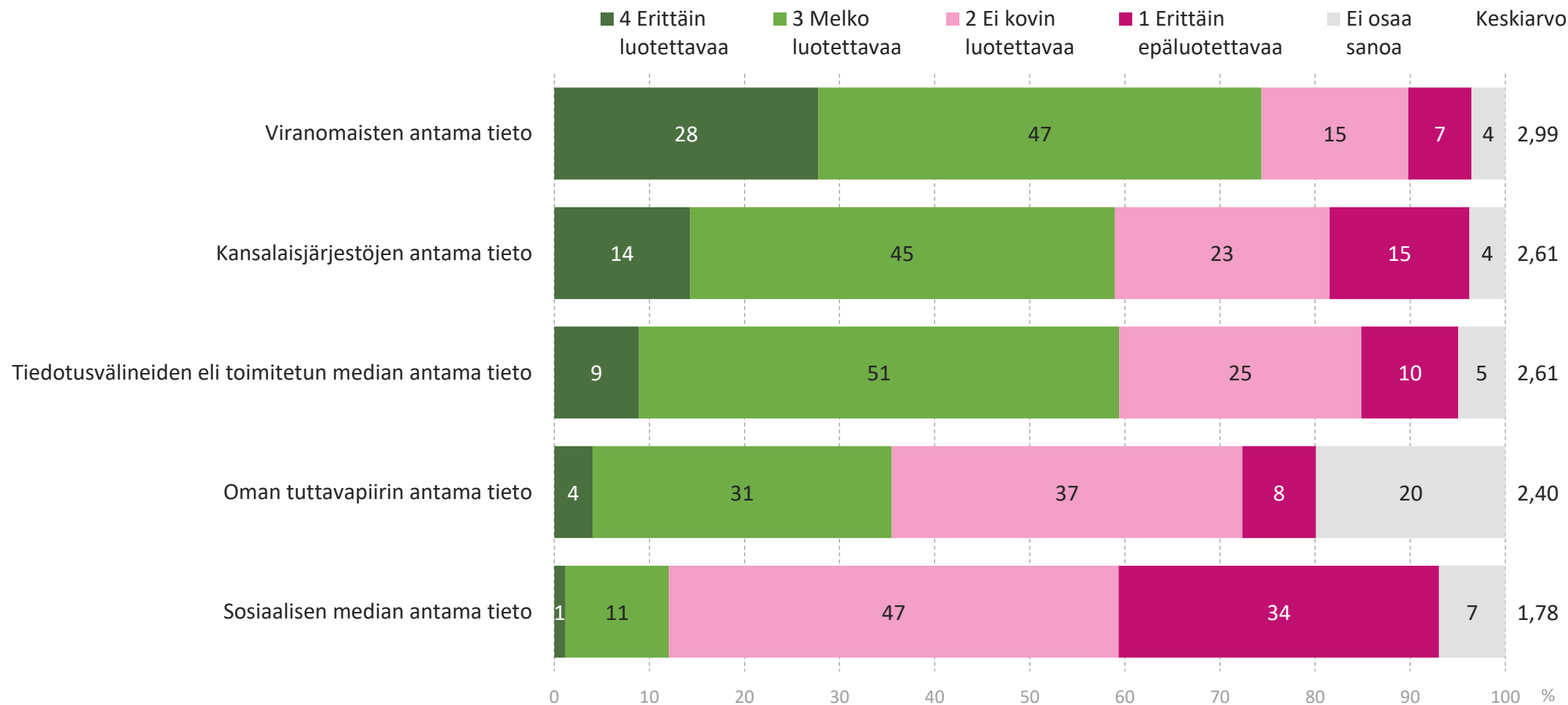
Miten suhtaudut siihen, että julkisten kehitysyhteistyövarojen avulla kannustetaan yksityisen pääoman ohjautumista kehitysmaihin? 1/2

Miten suhtaudut siihen, että julkisten kehitysyhteistyövarojen avulla kannustetaan yksityisen pääoman ohjautumista kehitysmaihin? 2/2

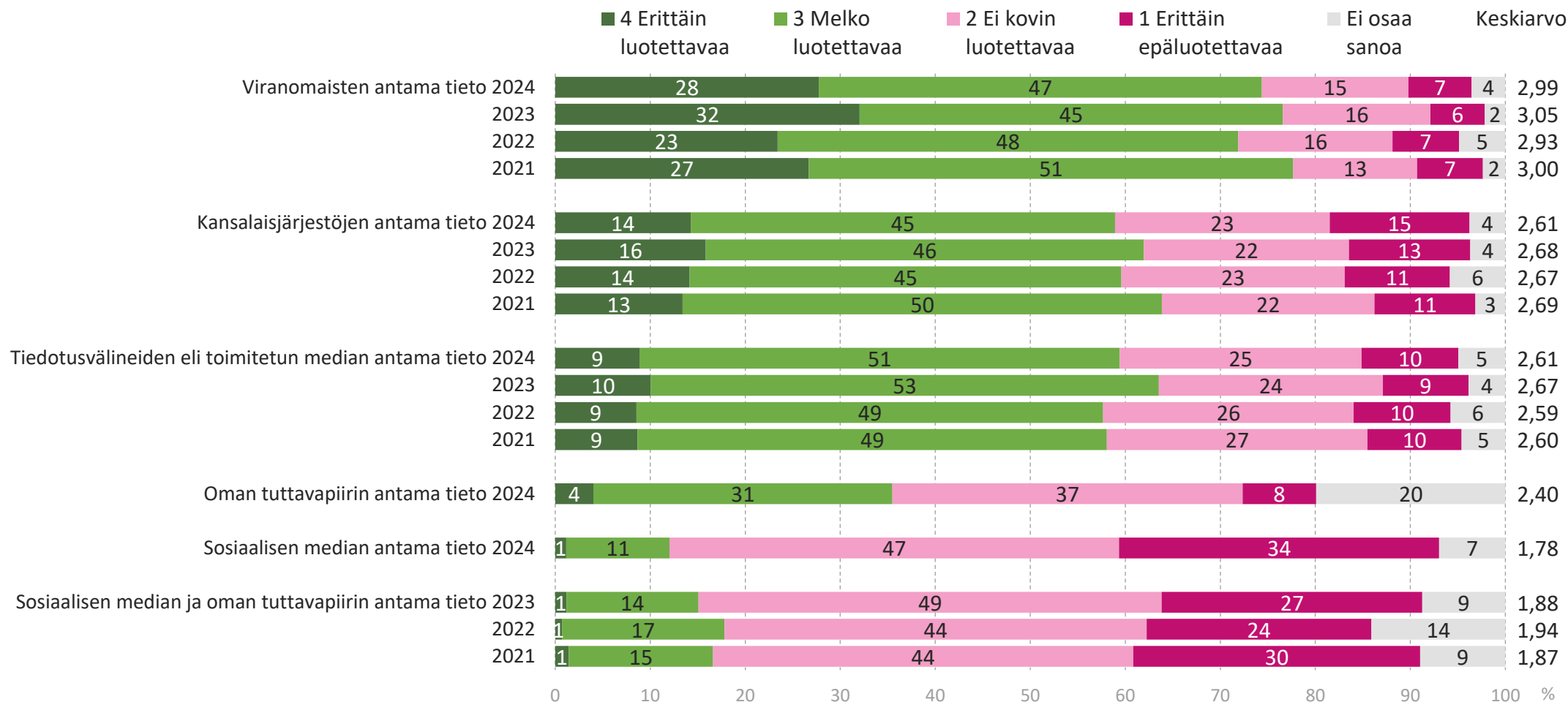

Kuinka luotettavana pidät seuraavilta tahoilta saamaasi tietoa kehityskysymyksistä?

n=kaikki vastaajat

Kuinka luotettavana pidät seuraavilta tahoilta saamaasi tietoa kehityskysymyksistä?

Kerromme
miehellämme
lisää!

Tommi Saarnio Insight Manager
+358 10 758 5015
tommi.saarnio@taloustutkimus.fi

Tuomo Turja Business Director
+358 10 758 5208
tuomo.turja@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

Liitteet

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %:N TASOLLE

% -luku, joka tuli tulokseksi	VASTAAJAMÄÄRÄ															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5,6	±4,0	±3,2	±2,8	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±1,1	±0,98	±0,9	±0,61	±0,51	±0,4
3 tai 97	±6,8	±4,9	±3,9	±3,4	±2,8	±2,4	±2,2	±2,0	±1,7	±1,5	±1,4	±1,2	±1,1	±0,75	±0,62	±0,49
4 tai 96	±7,8	±5,6	±4,5	±3,9	±3,2	±2,8	±2,5	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±0,86	±0,71	±0,56
5 tai 95	±8,7	±6,2	±5,0	±4,4	±3,6	±3,1	±2,7	±2,5	±2,2	±2,0	±1,8	±1,5	±1,4 1	±0,96	±0,79	±0,62
6 tai 94	±9,5	±6,8	±5,5	±4,8	±3,9	±3,4	±3,0	±2,8	±2,4	±2,1	±2,0	±1,7	±1,5	±1,0	±0,87	±0,68
8 tai 92	±10,8	±7,7	±6,2	±5,4	±4,4	±3,8	±3,4	±3,1	±2,7	±2,4	±2,2	±1,9	±1,7	±1,2	±0,99	±0,77
10 tai 90	±12,0	±8,5	±6,9 3b	±6,0	±4,9 3a	±4,3	±3,8	±3,5	±3,0	±2,7	±2,5	±2,1	±1,9	±1,3	±1,1	±0,85
12 tai 88	±13,0	±9,2	±7,5	±6,5	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,3	±2,9	±2,7	±2,3	±2,1	±1,4	±1,2	±0,92
15 tai 85	±14,3	±10,1	±8,2	±7,1	±5,9	±5,1	±4,5	±4,1	±3,6	±3,2	±2,9	±2,5	±2,3	±1,6	±1,3	±1,0 2
20 tai 80	±16,0	±11,4	±9,2	±8,0	±6,6	±5,7	±5,0	±4,6	±4,0	±3,6	±3,3	±2,8	±2,5	±1,8	±1,4	±1,1
25 tai 75	±17,3	±12,3	±10,0	±8,7	±7,1	±6,1	±5,5	±5,0	±4,3	±3,9	±3,6	±3,0	±2,8	±1,9	±1,6	±1,2
30 tai 70	±18,3	±13,0	±10,5	±9,2	±7,5	±6,5	±5,8	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,2	±2,9	±2,0	±1,7	±1,3
35 tai 65	±19,1	±13,5	±11,0	±9,5	±7,8	±6,8	±6,0	±5,5	±4,8	±4,3	±3,9	±3,3	±3,1	±2,1	±1,7	±1,4
40 tai 60	±19,6	±13,9	±11,3	±9,8	±8,0	±7,0	±6,2	±5,7	±4,9	±4,4	±4,0	±3,4	±3,1	±2,2	±1,8	±1,4
45 tai 55	±19,8	±14,1	±11,4	±9,9	±8,1	±7,0	±6,2	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4
50 tai 50	±20,0	±14,2	±11,5	±10,0	±8,2	±7,1	±6,3	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4

Esimerkki 1

Jos tuhannesta vastaajasta 5 % on ostanut tuotetta, on virhemarginaali ±1,4 prosenttiyksikköä. Koko väestössä on siis 95 %:n luotettavuustason mukaan 3,6–6,4 % tuotetta ostaneita.

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen markkinaosuus on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 prosenttiyksikön tarkkuudella. Tutkimukseen tarvitaan 5000 vastaajaa.

Esimerkki 3

a) Tuhannen vastaajan joukossa 15–19-vuotiaita on 150, ja näistä 10 % ilmoittaa ostavansa säännöllisesti tuotetta X. Todellinen ostajien osuus 95 %:n luotettavuustasolla on 10 % ±4,9 eli 5,1–14,9 %.

b) Jos otoskoko olisi puolta pienempi eli 500, 15–19-vuotiaita vastaajia olisi 75 ja todellinen ostajien osuus olisi 10 % ±6,9 eli 3,1–16,9 %.

KAHDESTA ERI TUTKIMUKSESTA SAATUJEN TULOSTEN VÄLISTEN EROJEN LUOTETTAVUUSTAULUKKO 95 %:N TASOLLE

p = 50 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,8						
250	11,6	8,8					
500	10,7	7,6	6,2				
750	10,4	7,2	5,7	5,1			
1000	10,3	6,9	5,4	4,7	4,4		
1500	10,1	6,7	5,1	4,4	4,0	3,6	
2000	10,0	6,6	4,9	4,2	3,8	3,4	3,1

p = 40 tai 60 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,6						
250	11,4	8,6					
500	10,5	7,4	6,1				
750	10,2	7,0	5,5	5,0			
1000	10,1	6,8	5,2	4,6	4,3		
1500	9,9	6,6	5,0	4,3	3,9	3,5	
2000	9,8	6,4	4,8	4,1	3,7	3,3	3,0

p = 30 tai 70 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	12,7						
250	10,6	8,0					
500	9,8	7,0	5,7				
750	9,6	6,6	5,2	4,6			
1000	9,4	6,3	4,9	4,3	4,0		
1500	9,3	6,1	4,6	4,0	3,7	3,3	
2000	9,2	6,0	4,5	3,8	3,5	3,1	2,8

p = 20 tai 80 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	11,1						
250	9,3	7,0					
500	8,6	6,1	5,0				
750	8,3	5,7	4,5	4,1			
1000	8,2	5,6	4,3	3,8	3,5		
1500	8,1	5,3	4,1	3,5	3,2	2,9	
2000	8,0	5,3	3,9	3,4	3,0	2,7	2,5

p = 10 tai 90 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	8,3						
250	7,0	5,3					
500	6,4	4,5	3,7				
750	6,3	4,3	3,4	3,0			
1000	6,2	4,2	3,2	2,8	2,6		
1500	6,1	4,0	3,0	2,6	2,4	2,2	
2000	6,0	3,9	2,9	2,5	2,3	2,0	1,9

Näiden taulukoiden avulla voidaan arvioida eri-suuruisten otosten ja eri tutkimusten avulla saatujen prosenttilukujen erotusten merkitsevyyttä.

Taulukoista valitaan aina se, jossa p (=prosenttiluku) on lähinnä saatua tulosta/osuutta.

ESIMERKKI

Tehtiin kaksi eri tutkimusta eri aikoina. Toisessa oli 250 vastaajaa ja toisessa 1000. Tuotteen markkina-osuus oli pienemmässä tutkimuksessa 37 % ja suuremmassa 35 %.

Tarkasteluun valitaan taulukko p = 40 tai 60 %, koska saadut tulokset ovat kaikkein lähimpänä sitä. Taulukosta katsotaan luku otoskokojen 1000 ja 250 risteyskohdasta. Tässä tapauksessa tulosten eron merkitsevyyteen olisi vaadittu 6,8 prosenttiyksikön ero, joten tehtyjen tutkimusten tulosten ero (2 prosenttiyksikköä) ei ollut merkitsevä.

Internet-paneelin taustatiedot 2023

Sukupuoli:

- Mies
- Nainen

Syntymävuosi

Postinumero

- Kunta
- Suuralue
- Maakunta
- Asuinkunnan tyyppi: Helsinki; Espoo/Kauniainen/Vantaa; muu pääkaupunkiseutu (09-suunta); Turku; Tampere; muu yli 50.000 asukkaan kaupunki; muu kaupunki; muu kunta

Koulutus:

- perus-/kansakoulu
- ammatti-, tekninen-/kauppakoulu
- ylioppilas/lukio
- opisto
- ammattikorkeakoulu
- yliopisto/korkeakoulu

Ammatti/asema:

- yrittäjä
- johtava asema
- muu ylempi toimihenkilö, asiantuntija
- toimihenkilö
- työntekijä
- maanviljelijä
- opiskelija, koululainen
- eläkeläinen
- kotiäiti/-isä
- työtön

Talouden elinvaihe

- Yhden henkilön talous
- lapseton pari
- muu aikuistalous (vain yli 18-vuotiaita)
- talous, jossa alle 18-vuotiaita lapsia (lapsitalous)

Kotona asuvien lasten iät

- 0–2 vuotta
- 3–6 vuotta
- 7–12 vuotta
- 13–15 vuotta
- 16–17 vuotta
- ei alle 18-vuotiaita lapsia kotona

Taloutesi koko:

- 1 henkilö
- 2 henkilöä
- 3 henkilöä
- 4 henkilöä
- 5 henkilöä
- 6 tai useampi henkilöä

Talutesi yhteenlasketut bruttotulot, joista ei ole vähennetty veroja?

- alle 10.000 euroa/v
- 10.000–20.000 euroa/v
- 20.001–30.000 euroa/v
- 30.001–40.000 euroa/v
- 40.001–50.000 euroa/v
- 50.001–60.000 euroa/v
- 60.001–70.000 euroa/v
- 70.001–80.000 euroa/v
- 80.001–90.000 euroa/v
- yli 90.000 euroa/v
- En halua vastata

Asuntosii tyyppi on...?

- omakotitalo
- rivi-/paritalo
- kerrostalo

Seuraavat kysymykset koskevat nykyistä työpaikkaasi.

Toimiala, jolla työskentelet?

- teollisuus, valmistus
- rakentaminen, energia
- maa-, metsä- ja kalatalous
- tukku- ja vähittäiskauppa
- kuljetus, huolto-, liikenne
- tietoliikenne, posti
- majoitus, ravitsemus
- pankki, rahoitus, vakuutus
- media, mainonta
- insinööri-, arkkitehti- ja muu suunnittelutoimisto
- valtio, valtion laitokset
- kuntasektori
- yhdistys, säätiö yms.
- muut palvelut liike-elämälle
- jokin muu
- en ole tällä hetkellä työelämässä

Mikä on yrityksen/toimipaikan, jossa työskentelet, liikevaihto vuodessa?

- Alle 2 miljoonaa euroa
- 2–9,9 miljoonaa euroa
- 10–19,9 miljoonaa euroa
- 20–49,9 miljoonaa euroa
- 50–99,9 miljoonaa euroa
- 100–199 miljoonaa euroa
- 200 + miljoonaa euroa
- en osaa sanoa
- en ole tällä hetkellä työelämässä

Kuinka monta henkilöä on yrityksen/toimipaikan, jossa työskentelet, palveluksessa?

- 1–10
- 11–49
- 50–99
- 100–249
- 250–499
- 500 tai enemmän
- en osaa sanoa
- en ole tällä hetkellä työelämässä

Jos osallistut päätöksentekoon tai päätät työorganisaatiosi hankinnoista, merkitse seuraavista vaihtoehtoista ne, joihin osallistut / joista päätät?

- tietotekniikkalaitteet ja -palvelut
- telepalvelut
- toimistotarvikkeet ja -kalusteet
- pankki-, rahoitus- ja vakuutuspalvelut
- koulutus- ja konsultointipalvelut
- kiinteistön huolto-, siivous- ja turvallisuuspalvelut
- ajoneuvot, kuljetuspalvelut
- ravintola-, matka- ja majoituspalvelut
- markkinointi ja mainonta
- teollisuuden investoinnit
- kustannus- ja painopalvelut
- toimitilat ja rakennukset
- henkilöstön rekrytointi
- muut palvelut
- en mihinkään näistä
- en ole tällä hetkellä työelämässä